

KVK TRENDRAPPORT

DERDE KWARTAAL 2024

Colofon

Uitgave

Kamer van Koophandel®, oktober 2024.

Team Datainzichten (in samenwerking met Center of Expertise Data, Analytics & Insights).

Contact

Neem voor meer informatie contact op met persvoorlichting, 06 30 35 29 21.

Alles uit deze uitgave mag worden gebruikt met duidelijke bronvermelding.

1. Inleiding

Het KVK Trendrapport geeft inzicht in de ontwikkeling van het aantal vestigingen van bedrijven, starters, stoppers en faillissementen in Nederland in de afgelopen tien jaar. In deze editie wordt het 3^e kwartaal van 2024 vergeleken met het 3^e kwartaal van 2023. Het rapport bevat informatie over verschillende bedrijfssectoren en provincies. Bovendien wordt getoond welk aandeel van de bedrijven in Nederland zzp'er is.

Behalve deze ontwikkelingen in de bedrijvendynamiek bevat het Trendrapport ook informatie over rechtsvormen, geslacht en leeftijd van ondernemers en enkele conjunctuur-indicatoren. Aan het eind van het document is een hoofdstuk opgenomen met de verantwoording en de gehanteerde definities.

Het Trendrapport heeft de vorm van een **interactieve pdf**. Met behulp van navigatieknoppen aan de kop van iedere pagina kan naar de diverse onderdelen van het rapport worden genavigeerd. Bovendien bieden diverse grafieken en kaarten de mogelijkheid om 'door te klikken' naar data die meer diepgang bieden.

KVK Cijfers en trends

KVK levert waardevolle data en nuttige analyses voor je onderzoek, beleid of ondernemingsplan. Gebaseerd op onder andere het Handelsregister en onderzoeken. [Check](#) de meest actuele cijfers en trends en vind de antwoorden die je zoekt.

Inhoud

Klik op een onderwerp om naar de pagina te gaan

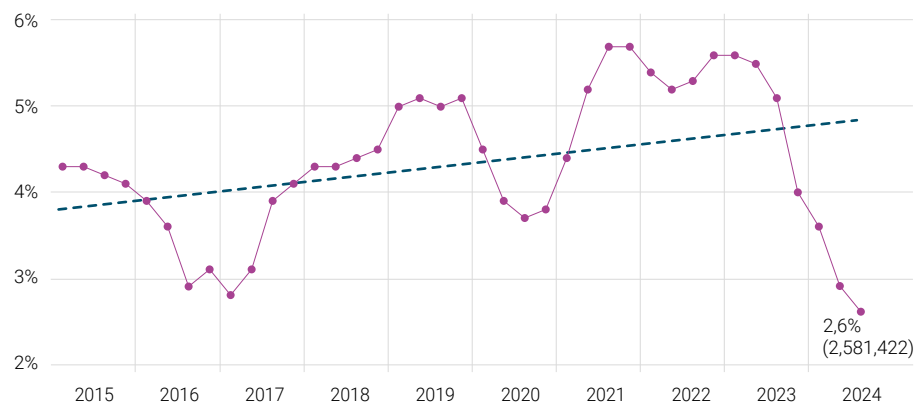
1. Inleiding	3
2. Trendlijnen (vestigingen, starters, stoppers, faillissementen)	5
3. Sectoren	7
3.1 Aantal en aandeel vestigingen en zzp per sector	7
3.2 Starters	8
3.3 Stoppers	10
4. Regio's	12
4.1 Aantal en aandeel vestigingen en zzp per regio	12
4.2 Starters	13
4.3 Stoppers	15
5. Opvallende branches	17
6. Rechtsvormen	18
7. Ondernemers	19
8. Conjunctuur	21
9. Bijlage	22
Verantwoording	22
Definities	22
Verwijzingen	23

2. Trendlijnen

Vestigingen

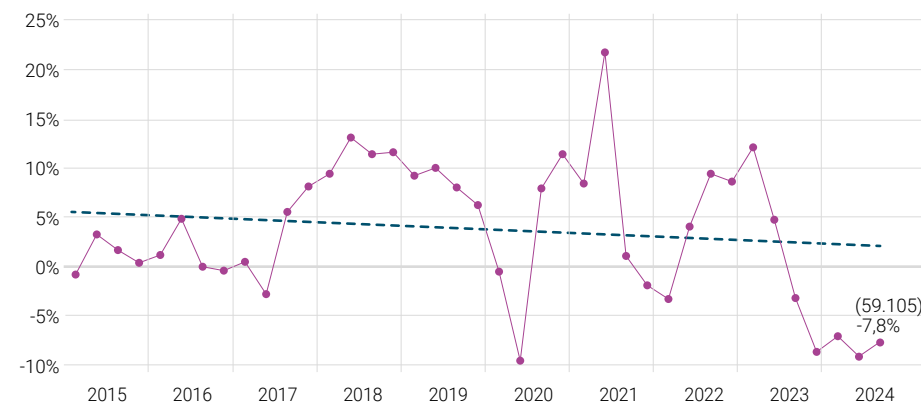
(bedrijfsleven totaal, ontwikkeling ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

- Het aantal vestigingen is toegenomen met 2,6% ten opzichte van hetzelfde kwartaal vorig jaar. Dit is het laagste groeisaldo in de afgelopen tien jaar.
- De afnemende groei van het aantal vestigingen wordt veroorzaakt door een daling van het aantal starters (-7,8%) en een toename van het aantal stoppers (+15,4%) ten opzichte van Q3 2023.

Starters

(bedrijfsleven totaal, ontwikkeling ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

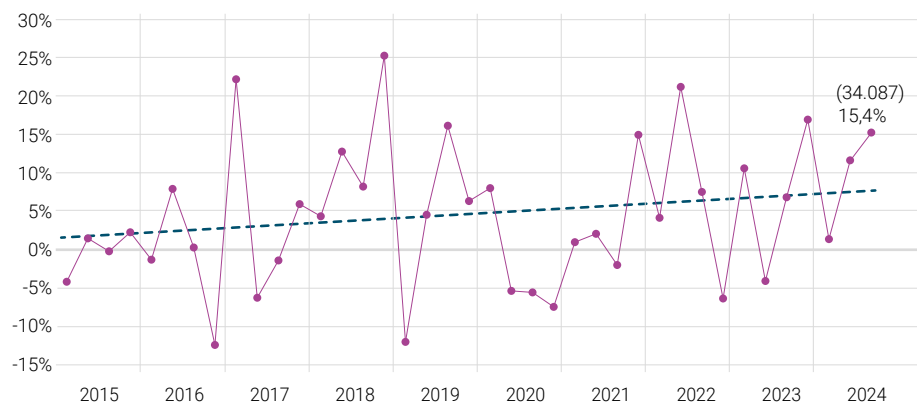
- In Q3 2024 kwam het aantal starters uit op 59.105. In Q3 2023 waren dit er 64.071, een daling van 7,8%.
- In de afgelopen vijf kwartalen daalde het aantal starters ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder.

2. Trendlijnen

Stoppers

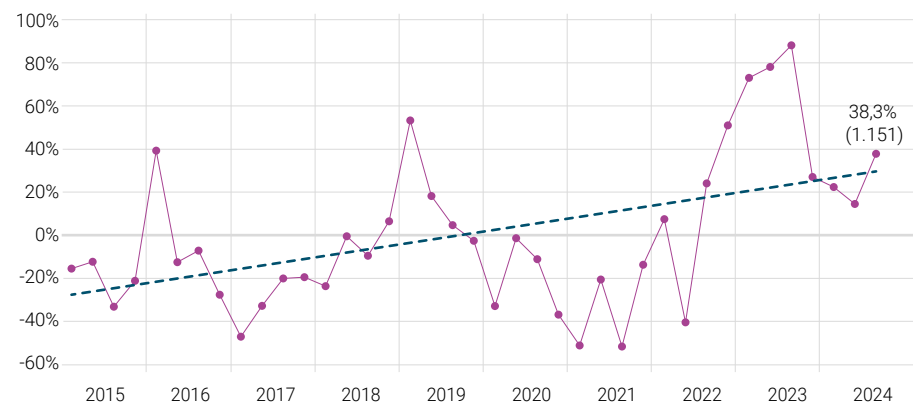
(bedrijfsleven totaal, ontwikkeling ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

- De ontwikkeling van het aantal stoppers vertoont een grillig verloop en toont gemiddeld een stijgende lijn.
- Het aantal stoppers in het afgelopen kwartaal bedroeg 34.087. Dit is een toename ten opzichte van Q3 2023 met 15,4%, toen waren er 29.526 stoppers.

Faillissementen

(bedrijfsleven totaal, ontwikkeling ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

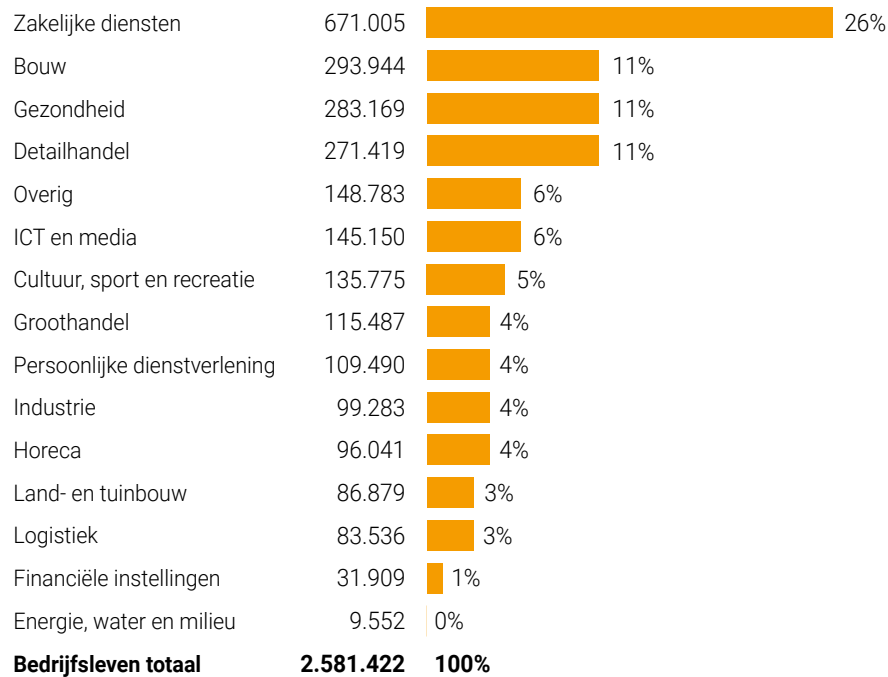
- Het aantal faillissementen in Q3 2024 komt uit op 1.151. Dat is 38,3% hoger dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar, toen het aantal faillissementen 832 bedroeg.
- De afgelopen acht kwartalen nam het aantal faillissementen toe ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder.

3. Sectoren

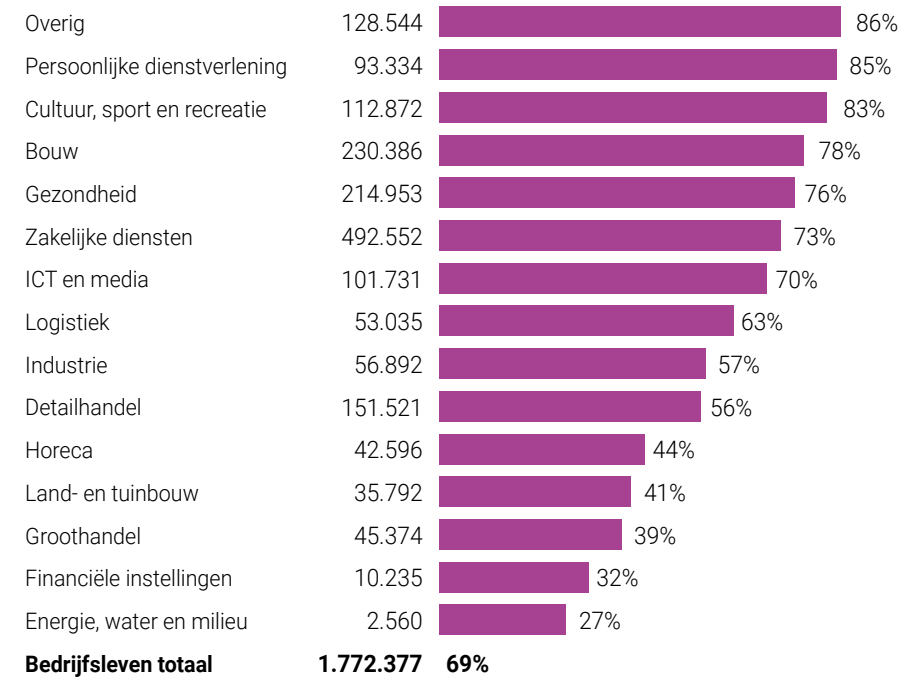
3.1 Aantal en aandeel vestigingen en zzp'ers per sector

Aantal vestigingen naar sector op 1 oktober 2024

- Naar verhouding bevinden zich de meeste vestigingen in de sectoren Zakelijke diensten, Bouw, Gezondheid en Detailhandel.
- In de sectoren Land- en Tuinbouw, Logistiek, Financiële instellingen en Energie, water en milieu bevinden zich naar verhouding de minste vestigingen.

Aandeel zzp'ers per sector op 1 oktober 2024, zowel parttime (<15 uur per week) en fulltime zzp'ers (= > 15 uur per week)

- Ruim twee op de drie (69%) van de bedrijven is een zzp'er.
- Het aandeel zzp'ers is het hoogst in de sectoren Overig (denk hierbij aan branches zoals auto- en motorrijdscholen, bedrijfsopleidingen en studiebegeleiding), Persoonlijke dienstverlening en Cultuur, sport en recreatie.
- In de sectoren Groothandel, Financiële instellingen en Energie, water en milieu is het aandeel zzp'ers het laagst.

3. Sectoren

3.2 Starters

Aantal starters naar sector in kwartaal 3 2024

Zakelijke diensten	15.831	27%
Detailhandel	7.802	13%
Gezondheid	6.721	11%
Bouw	6.714	11%
Overig	3.713	6%
ICT en media	3.430	6%
Horeca	2.771	5%
Logistiek	2.693	5%
Cultuur, sport en recreatie	2.618	4%
Persoonlijke dienstverlening	2.564	4%
Industrie	1.713	3%
Groothandel	1.339	2%
Land- en tuinbouw	851	1%
Financiële instellingen	237	0%
Energie, water en milieu	108	0%
Bedrijfsleven totaal	59.105	100%

- Verreweg de meeste starters (27%) bevinden zich in de zakelijke dienstverlening.
- Gevolgd door de sectoren Detailhandel, Gezondheid en Bouw.

Aandeel zzp-starters per sector in kwartaal 3 2024

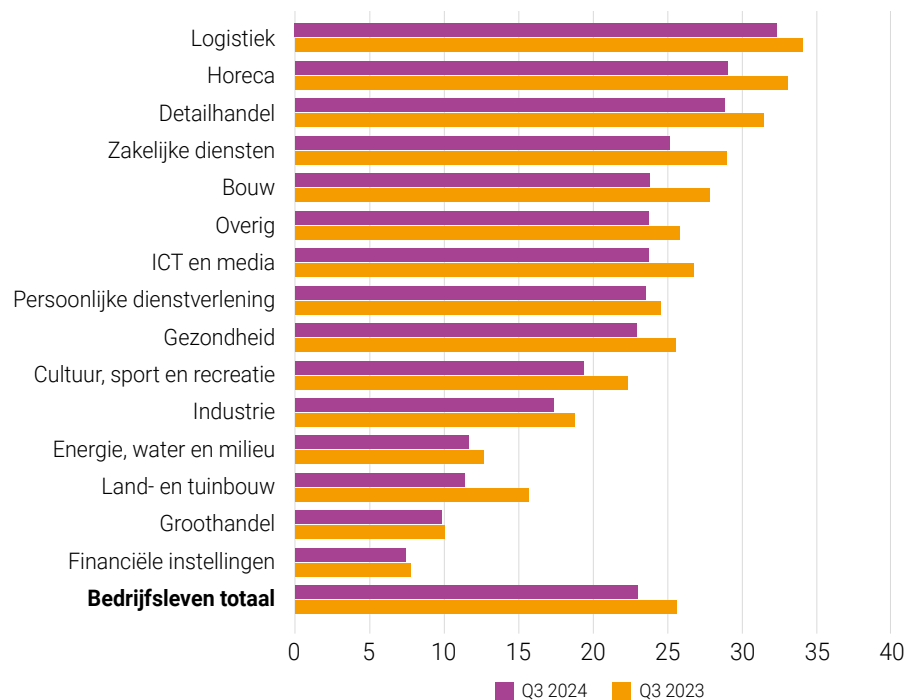
Persoonlijke dienstverlening	2.374	93%
Overig	3.390	91%
Bouw	6.044	90%
Cultuur, sport en recreatie	2.317	89%
Zakelijke diensten	13.547	86%
Gezondheid	5.731	85%
Logistiek	2.290	85%
ICT en media	2.732	80%
Industrie	1.310	76%
Detailhandel	5.845	75%
Land- en tuinbouw	613	72%
Horeca	1.858	67%
Financiële instellingen	134	57%
Groothandel	642	48%
Energie, water en milieu	50	46%
Bedrijfsleven totaal	48.877	83%

- 83% van de starters in Q3 2024 is zzp'er.
- De populairste sectoren om te starten als zzp'er zijn: Persoonlijke dienstverlening, Overig, Bouw, Cultuur, sport en recreatie en Zakelijke diensten.

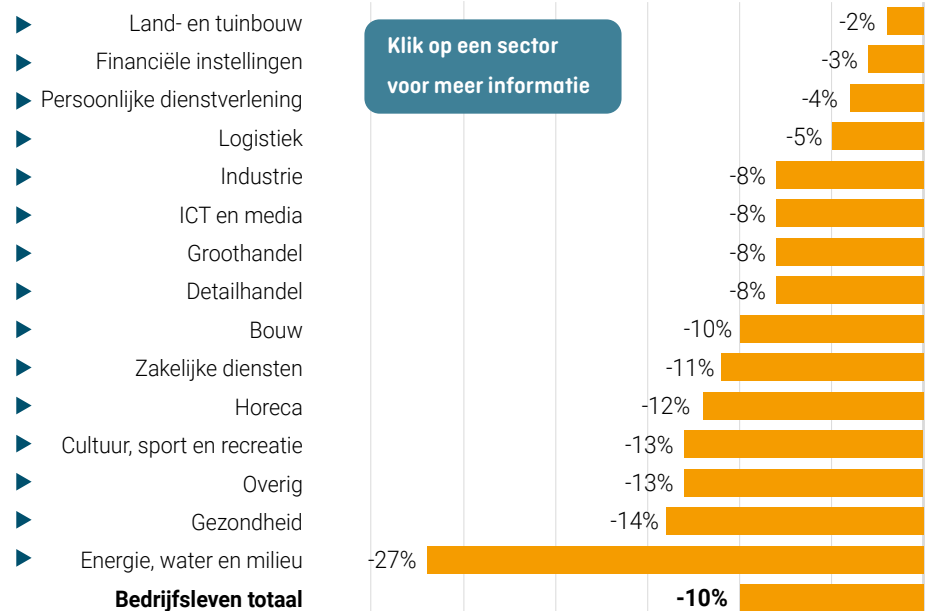
3. Sectoren

Aantal starters per 1.000 vestigingen per sector (Q3 2023 en Q3 2024)

- Het aantal starters per 1.000 vestigingen was in Q3 2024 relatief hoog in de sectoren Logistiek (32,2), Horeca (28,9) en Detailhandel (28,7).
- Het aantal starters per 1.000 vestigingen was in Q3 2024 relatief laag in de sectoren Energie, water en milieu (11,3), Land- en tuinbouw (9,8) en Financiële instellingen (7,4).

Ontwikkeling aantal starters per 1.000 vestigingen per sector (Q3 2024 ten opzichte van Q3 2023)

- In alle sectoren is een afname van het aantal startende vestigingen per 1.000 vestigingen waarneembaar.
- In de kleine sector Energie, water en milieu en in de sector Gezondheid daalt het aantal starters het sterkst.

3. Sectoren

3.3 Stoppers

Aantal stoppers naar sector in kwartaal 3 2024

Zakelijke diensten	8.414	24%
Detailhandel	5.713	17%
Gezondheid	3.676	11%
Bouw	3.605	11%
Overig	2.002	6%
ICT en media	1.768	5%
Horeca	1.735	5%
Persoonlijke dienstverlening	1.478	4%
Logistiek	1.368	4%
Cultuur, sport en recreatie	1.252	4%
Groothandel	1.124	3%
Industrie	1.089	3%
Land- en tuinbouw	490	1%
Financiële instellingen	294	1%
Energie, water en milieu	79	0%
Bedrijfsleven totaal	34.087	100%

→ De meeste stoppers bevinden zich in de sectoren Zakelijke diensten, Detailhandel, Gezondheid en Bouw. Dit zijn ook de grootste sectoren, met de meeste vestigingen.

Aandeel zzp-stoppers per sector in kwartaal 3 2024

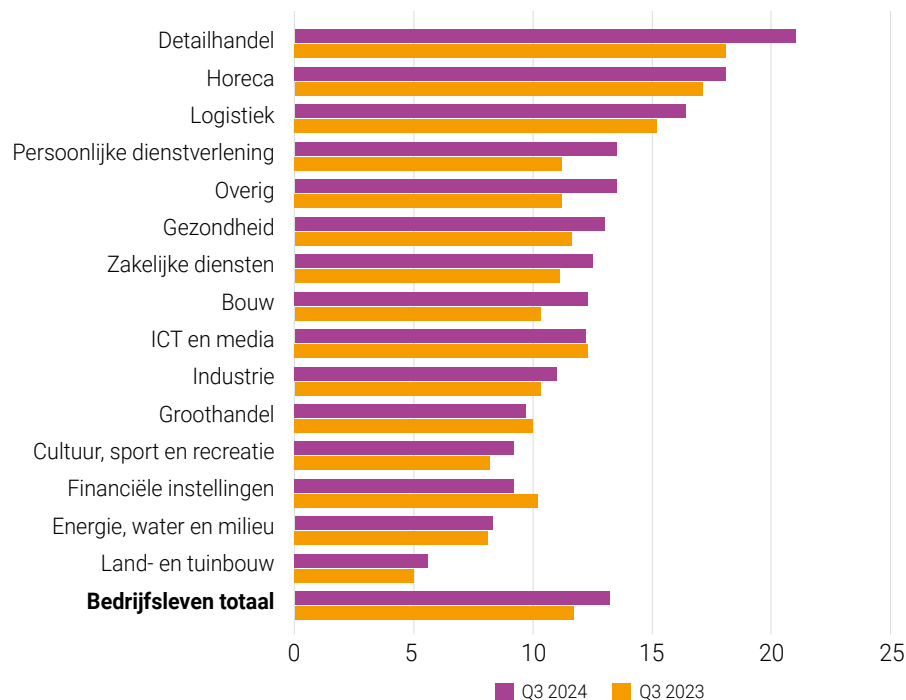
Persoonlijke dienstverlening	1.330	90%
Overig	1.735	87%
Bouw	3.087	86%
Cultuur, sport en recreatie	1.050	84%
Gezondheid	2.966	81%
Zakelijke diensten	6.572	78%
Logistiek	1.057	77%
ICT en media	1.247	71%
Detailhandel	3.779	66%
Industrie	720	66%
Land- en tuinbouw	280	57%
Horeca	910	52%
Groothandel	520	46%
Energie, water en milieu	23	29%
Financiële instellingen	79	27%
Bedrijfsleven totaal	25.355	74%

→ Bijna driekwart (74%) van de gestopte vestigingen in Q3 2024 is zzp'er.
 → Veel stoppende zzp'ers bevinden zich naar verhouding in de sectoren Persoonlijke dienstverlening, Overig en Bouw.

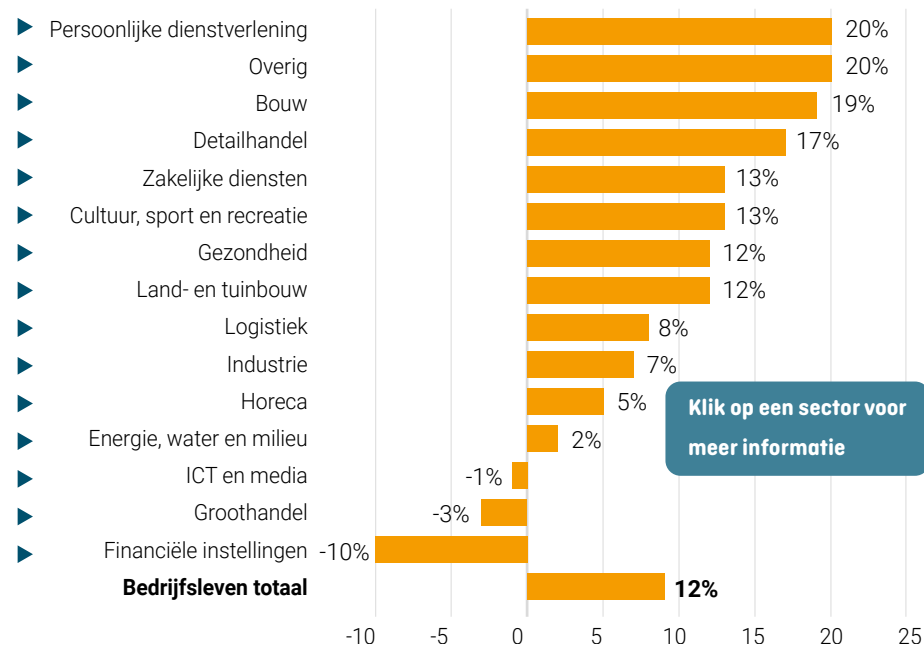
3. Sectoren

Aantal stoppers per 1.000 vestigingen per sector (Q3 2023 en Q3 2024)

- ➔ In de sectoren Detailhandel (21,0), Horeca (18,1) en Logistiek (16,4) zien we relatief veel stoppers per 1.000 vestigingen.
- ➔ Dat is veel minder het geval in de sectoren Energie, water en milieu (8,3) en Land- en tuinbouw (5,6).

Ontwikkeling aantal stoppers per 1.000 vestigingen per sector (Q3 2024 ten opzichte van Q3 2023)

Klik op een sector voor meer informatie

- ➔ In Q3 2024 neemt in de meeste sectoren het aantal stoppers per 1.000 vestigingen toe ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar.
- ➔ De stijging is het sterkst in de sectoren Persoonlijke dienstverlening en Overig.
- ➔ In drie sectoren daalde het aantal stoppers per 1.000 vestigingen: ICT en Media, Groothandel en Financiële instellingen.

4. Regio's

4.1 Aantal en aandeel vestigingen en zzp'ers per regio

Aantal vestigingen per provincie op 1 oktober 2024

Zuid-Holland	564.995	22%
Noord-Holland	530.808	21%
Noord-Brabant	370.343	14%
Gelderland	290.431	11%
Utrecht	220.603	9%
Overijssel	145.117	6%
Limburg	130.906	5%
Friesland	84.575	3%
Groningen	70.734	3%
Flevoland	64.914	3%
Drenthe	58.736	2%
Zeeland	49.260	2%
Nederland	2.581.422	100%

- De meeste vestigingen bevinden zich in de provincies Zuid-Holland en Noord-Holland.
- In Zeeland en Drenthe is het aantal vestigingen het laagst.

Cijfers over het aantal vestigingen in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Aandeel zzp-vestigingen per provincie op 1 oktober 2024

Zuid-Holland	406.852	72%
Noord-Holland	377.203	71%
Flevoland	45.864	71%
Utrecht	154.585	70%
Groningen	48.136	68%
Gelderland	193.949	67%
Noord-Brabant	245.960	66%
Friesland	54.980	65%
Drenthe	38.168	65%
Limburg	84.784	65%
Overijssel	91.070	63%
Zeeland	30.826	63%
Nederland	1.772.377	69%

- Het aandeel zzp'ers op het totaal aantal vestigingen is het hoogst in Zuid-Holland (72%) en het laagst in Zeeland (63%) en Overijssel (63%).

Cijfers over het aantal zzp'ers in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

4. Regio's

4.2 Starters

Aantal starters per provincie in kwartaal 3 2024

Zuid-Holland	14.465	24%
Noord-Holland	13.144	22%
Noord-Brabant	7.982	14%
Gelderland	5.777	10%
Utrecht	4.770	8%
Overijssel	3.034	5%
Limburg	2.896	5%
Flevoland	1.747	3%
Groningen	1.579	3%
Friesland	1.566	3%
Drenthe	1.182	2%
Zeeland	963	2%
Nederland	59.105	100%

→ Bijna een kwart van het totaal aantal starters in Q3 2024 komt uit Zuid-Holland. Op de voet gevolgd door Noord-Holland met 22%.

Cijfers over het aantal starters in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Aandeel zzp-starters per provincie in kwartaal 3 2024

Zuid-Holland	12.334	85%
Flevoland	1.447	83%
Noord-Holland	10.866	83%
Noord-Brabant	6.582	82%
Utrecht	3.913	82%
Groningen	1.292	82%
Gelderland	4.706	81%
Limburg	2.347	81%
Overijssel	2.447	81%
Zeeland	767	80%
Friesland	1.242	79%
Drenthe	934	79%
Nederland	48.877	83%

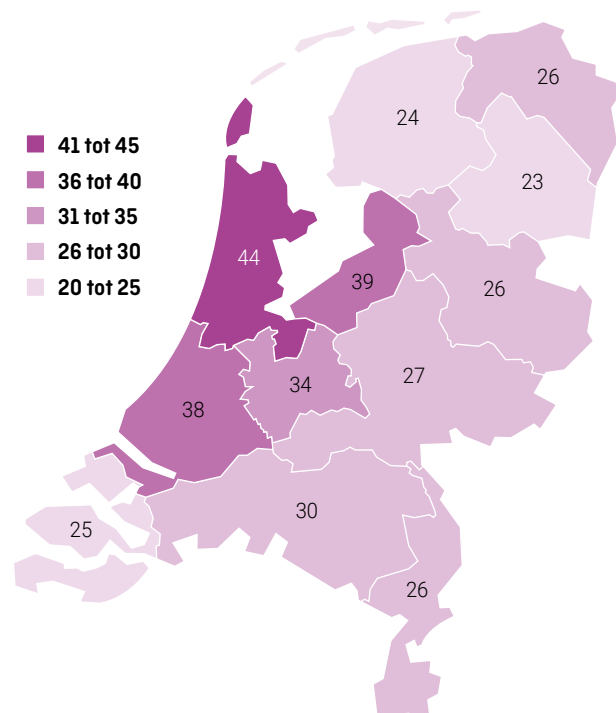
→ In Zuid-Holland (85%) is het aandeel startende zzp'ers het hoogst, in Drenthe (79%) het laagst.

Cijfers over het aantal startende zzp'ers in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

4. Regio's

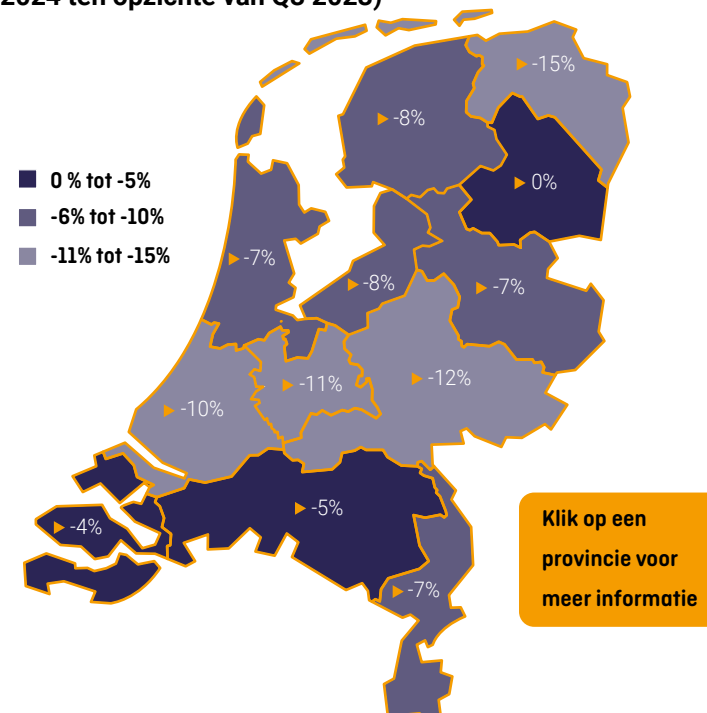
Aantal starters per 10.000 inwoners per provincie (Q3 2024)

- Het aantal starters per 10.000 inwoners is het hoogst in Noord-Holland (44). Daarna volgen Flevoland en Zuid-Holland met respectievelijk 39 en 38 starters per 10.000 inwoners.
- Ten opzichte van andere Randstadprovincies kent Utrecht een lager aantal starters per 10.000 inwoners: 34.
- In de provincie Drenthe is het aantal startende bedrijven met 23 per 10.000 inwoners het laagst.

Cijfers over het aantal starters per 10.000 inwoners in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Ontwikkeling aantal starters per 10.000 inwoners per provincie (Q3 2024 ten opzichte van Q3 2023)

- In vrijwel alle provincies is het aantal starters per 10.000 inwoners in Q3 2024 afgenomen ten opzichte van Q3 2023.
- De afname is het sterkst in de provincies Groningen en Gelderland.
- In Drenthe blijft het aantal starters per 10.000 inwoners stabiel.

Cijfers over de ontwikkeling van het aantal starters per 10.000 inwoners in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

4. Regio's

4.3 Stoppers

Aantal stoppers per provincie in kwartaal 3 2024

Zuid-Holland	7.928	23%
Noord-Holland	7.355	22%
Noord-Brabant	4.826	14%
Gelderland	3.491	10%
Utrecht	2.695	8%
Overijssel	1.847	5%
Limburg	1.712	5%
Flevoland	1.015	3%
Friesland	973	3%
Groningen	918	3%
Drenthe	700	2%
Zeeland	627	2%
Nederland	34.087	100%

→ Het aantal stoppers in het derde kwartaal van 2024 is het hoogst in de provincies Zuid-Holland en Noord-Holland.

Cijfers over het aantal stoppers in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Aandeel zzp-stoppers per provincie in kwartaal 3 2024

Zuid-Holland	6.221	78%
Flevoland	786	77%
Noord-Holland	5.542	75%
Drenthe	521	74%
Groningen	683	74%
Zeeland	464	74%
Utrecht	1.976	73%
Gelderland	2.506	72%
Noord-Brabant	3.451	72%
Overijssel	1.313	71%
Limburg	1.216	71%
Friesland	676	69%
Nederland	25.355	74%

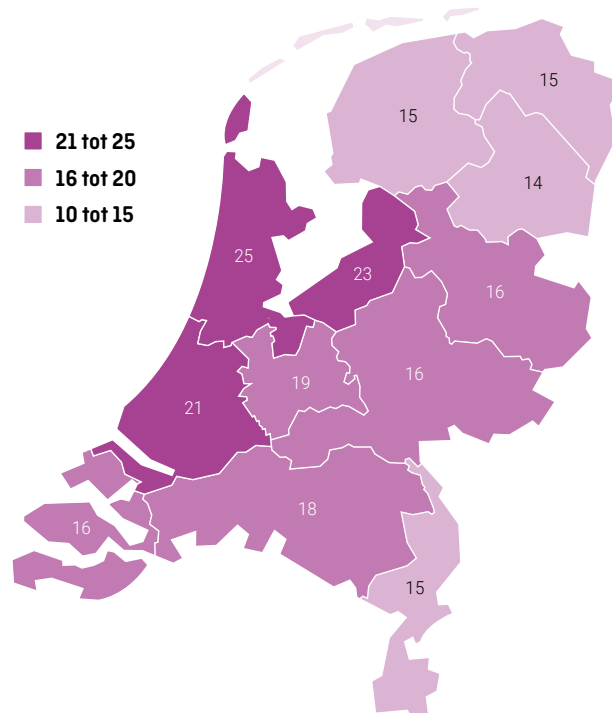
→ Het aandeel zzp'ers in het totaal aantal stoppers is redelijk verdeeld over alle provincies. Het percentage varieert tussen de 78% en 69%.
→ In Zuid-Holland is dit aandeel zzp'ers het hoogst. In Friesland is dit aandeel het laagst.

Cijfers over het aantal stoppende zzp'ers in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

4. Regio's

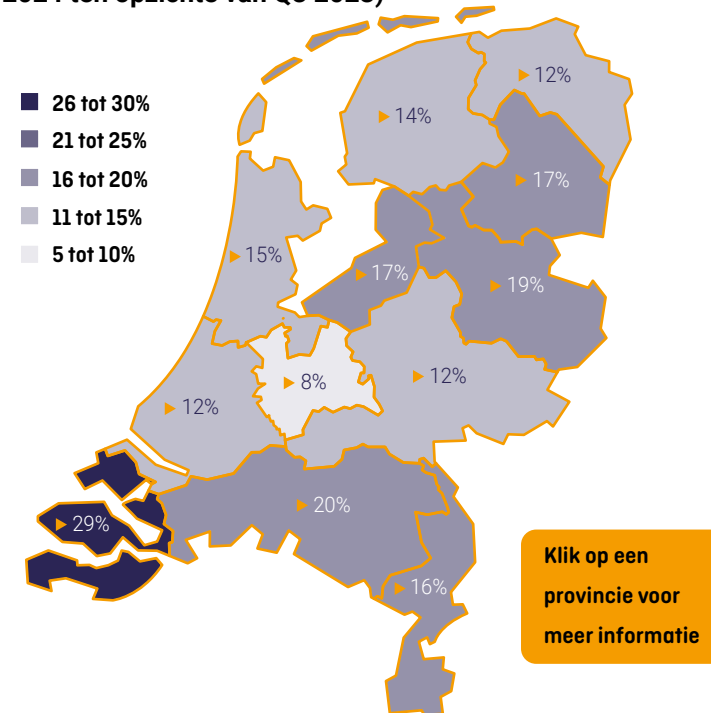
Aantal stoppers per 10.000 inwoners per provincie (Q3 2024)

- In de provincie Noord-Holland is het aantal stoppers per 10.000 inwoners het hoogst (25). Daarna volgen Flevoland (23) en Zuid-Holland (21). Deze provincies hebben ook de meeste startende bedrijven per 10.000 inwoners.
- Ten opzichte van andere Randstadprovincies kent de provincie Utrecht een iets lager aantal stoppers per 10.000 inwoners: 19.
- In Drenthe is het aantal stoppers per 10.000 inwoners met 14 het laagst.

Cijfers over het aantal stoppers per 10.000 inwoners in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Ontwikkeling aantal stoppers per 10.000 inwoners per provincie (Q3 2024 ten opzichte van Q3 2023)

Klik op een provincie voor meer informatie

- In alle provincies is het aantal stoppers per 10.000 inwoners in Q3 2024 toegenomen ten opzichte van Q3 2023.
- De stijging is het sterkst in Zeeland (29%) en het laagst in de provincie Utrecht (8%).

Cijfers over de ontwikkeling van het aantal stoppers per 10.000 inwoners in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

5. Opvallende branches

Top 10 branches* hoogst aantal starters per 1.000 vestigingen (Q3 2024)

	Starters Q3 2024 per 1.000 vestigingen	Absoluut aantal starters Q3 2024	
1	Overige zakelijke dienstverlening (rest)	74	1.251
2	Bouw van boven- en ondergrondse spoorwegen	72	29
3	Detailhandel via internet in een algemeen assortiment non-food	69	1.546
4	Detailhandel via internet in kleding en mode-artikelen	65	1.623
5	Adviesbureaus op het gebied van public relations en communicatie	62	1.164
6	Winkels in speelgoed	57	43
7	Interieurreiniging van gebouwen	56	1.161
8	Detailhandel via internet in voedingsmiddelen en drogisterijwaren	53	530
9	Overige gespecialiseerde reiniging van gebouwen en industriële reiniging	53	120
10	Ambulante jeugdzorg	52	338

Top 10 branches hoogste aantal stoppers per 1.000 vestigingen (Q3 2024)

	Stoppers Q3 2024 per 1.000 vestigingen	Absoluut aantal stoppers Q3 2024	
1	Algemene banken	66	28
2	Winkels in huishoudelijke artikelen algemeen assortiment	53	43
3	Winkels in mode-artikelen	46	35
4	Detailhandel via internet in kleding en mode-artikelen	39	972
5	Detailhandel via internet in een algemeen assortiment non-food	39	863
6	Detailhandel via internet in huis- en tuinartikelen	34	681
7	Detailhandel via internet in voedingsmiddelen en drogisterijwaren	34	338
8	Winkels in herenkleding	32	40
9	Detailhandel via internet in consumentenelektronica	31	160
10	Detailhandel via internet in vrijetijdsartikelen	31	283

Top 10 branches sterkste groei (start +/- stop) per 1.000 vestigingen (Q3 2024)

	Saldo start en stop per 1.000 vestigingen Q3 2024	Saldo starters en stoppers Q3 2024	
1	Bouw van boven- en ondergrondse spoorwegen	57	23
2	Overige zakelijke dienstverlening (rest)	47	802
3	Adviesbureaus op het gebied van public relations en communicatie	42	788
4	Installatie van industriële machines en apparatuur (overig)	35	10
5	Overige gespecialiseerde reiniging van gebouwen en industriële reiniging	33	75
6	Winkels in speelgoed	32	24
7	Interieurreiniging van gebouwen	32	661
8	Ambulante jeugdzorg	32	206
9	Detailhandel via internet in een algemeen assortiment non-food	31	683
10	Maatschappelijk werk	28	396

* Alleen branches met 250 of meer vestigingen op de eerste dag van het kwartaal

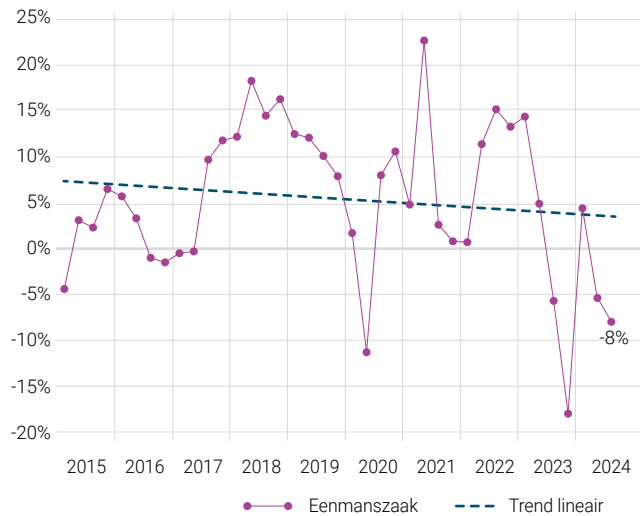
- ➔ Relatief de meeste starters zijn er in de branche Overige zakelijke dienstverlening.
- ➔ Starten van een webwinkel (detailhandel via internet) is nog steeds populair. Drie van de branches in de top 10 betreft internetdetailhandel.
- ➔ Opvallende branche in de top 10: Winkels in speelgoed.
- ➔ Niet alleen in de top 10 starters, ook in de top 10 van stoppers staan veel webwinkels.
- ➔ Relatief de meeste stoppers zijn er in de branche Algemene banken. Absoluut gezien gaat het hier om een klein aantal.
- ➔ De branches met relatief veel starters zien we ook terug in de top 10 van groeiers.
- ➔ Bouw van onder en bovengrondse spoorwegen heeft het hoogste groeisaldo per 1.000 vestigingen. Op de voet gevolgd door Overige zakelijke dienstverlening.

6. Rechtsvormen

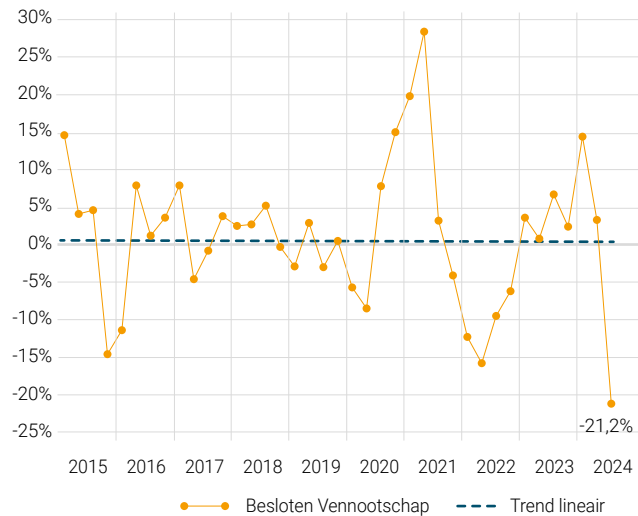
Ontwikkeling aantal starters ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

Eenmanszaak (starters)

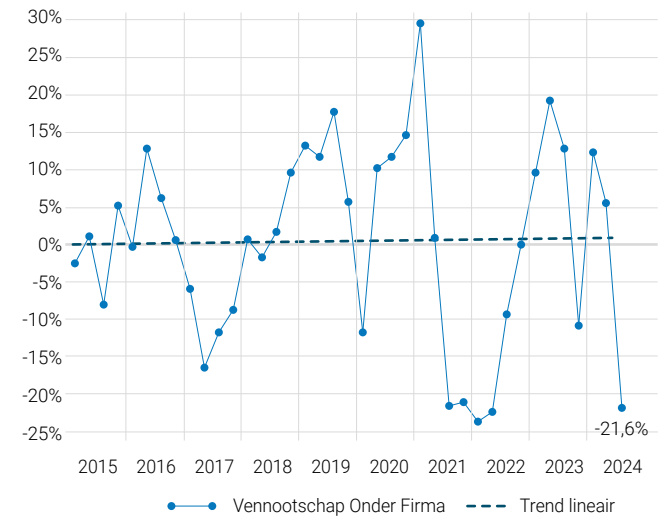
- Zo'n vier op de vijf van de starters kiest voor de rechtsvorm eenmanszaak.
- In Q3 2024 daalde het aantal gestarte eenmanszaken met 8% in vergelijking met Q3 2023.
- Bij alle rechtsvormen daalt het aantal starters. Dit komt doordat het totaal aantal starters in Q3 2024 is gedaald (7,8%) ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar.

Besloten vennootschap (starters)

- Het aantal gestarte BV's vertoont een scherpe daling ten opzichte van Q3 2023 (-21%).
- De opgaande lijn die te zien was na COVID is duidelijk omgeslagen in een daling.

Vennootschap onder firma (starters)

- Het aantal gestarte VOF's vormt een klein gedeelte (6%) van het totaal.
- In het afgelopen kwartaal is sprake van een forse daling van dit aantal vergeleken met Q3 2023 (-22%).

Het aantal starters naar rechtsvorm in kwartaal 3 van 2024.

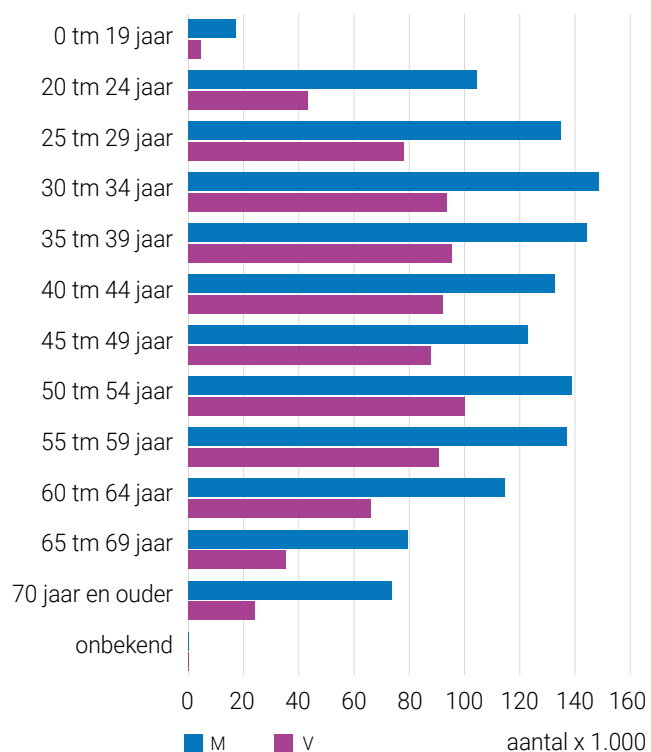
Eenmanszaak	46.560	79%
Besloten vennootschap	8.740	15%
Vennootschap onder firma	3.272	6%
Overige rechtsvormen	533	1%
Bedrijfsleven totaal	58.572	100%

7. Ondernemers

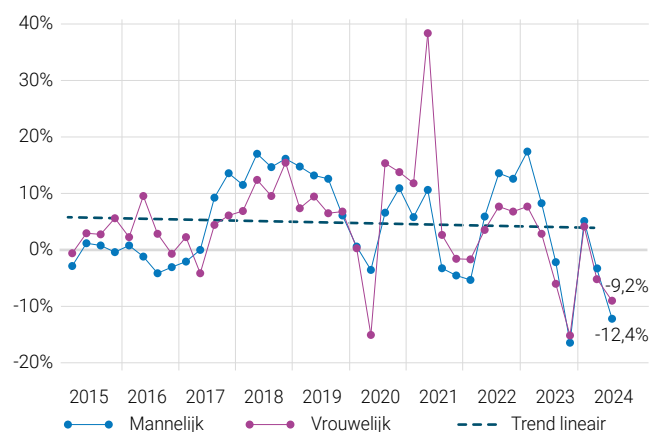
7.1 Geslacht

Ondernemers naar geslacht en leeftijd op 1 oktober 2024

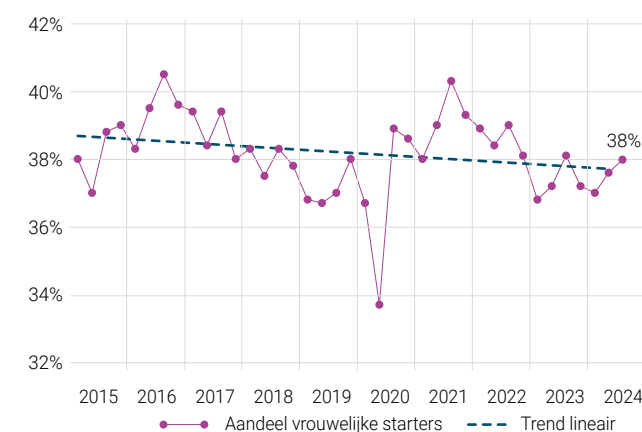
- Het aandeel vrouwelijke ondernemers op 1 oktober 2024 is 38%.
- Met name bij de jongste en oudste leeftijdscategorieën is het aandeel vrouwelijke ondernemers relatief laag.

Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar geslacht (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

- Zowel het aantal startende mannelijke als vrouwelijke ondernemers toont in derde kwartaal van 2024 een daling van circa 10% ten opzichte van hetzelfde kwartaal vorig jaar.

Ontwikkeling aandeel vrouwelijke starters

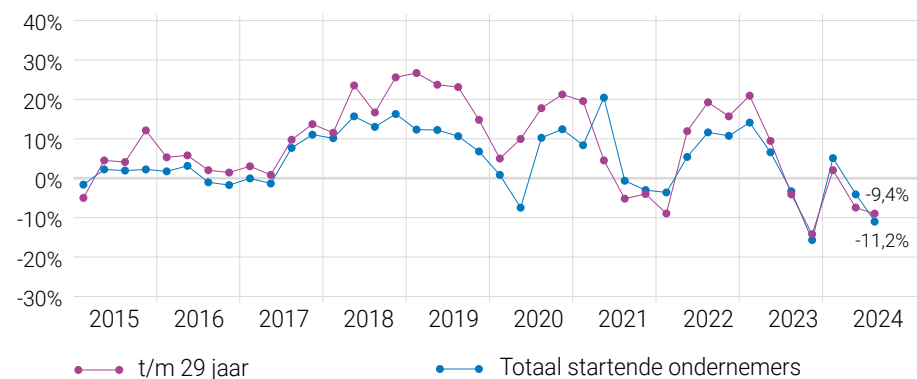
- Het aandeel vrouwelijke starters schommelt de afgelopen tien jaar rond de 38%.

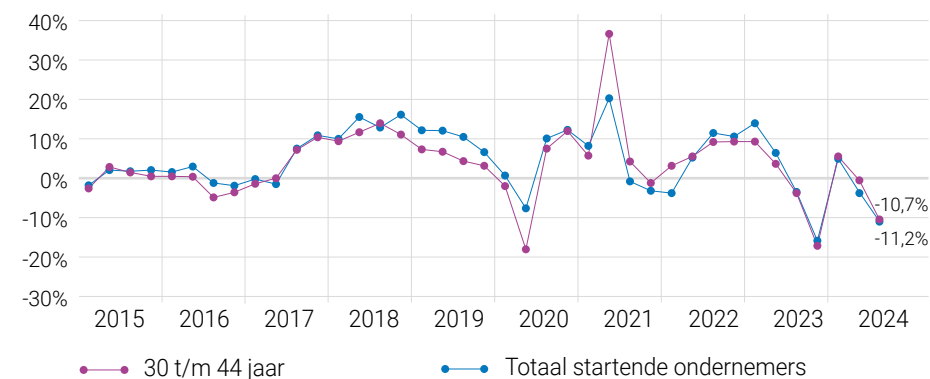
7. Ondernemers

7.2 Leeftijd

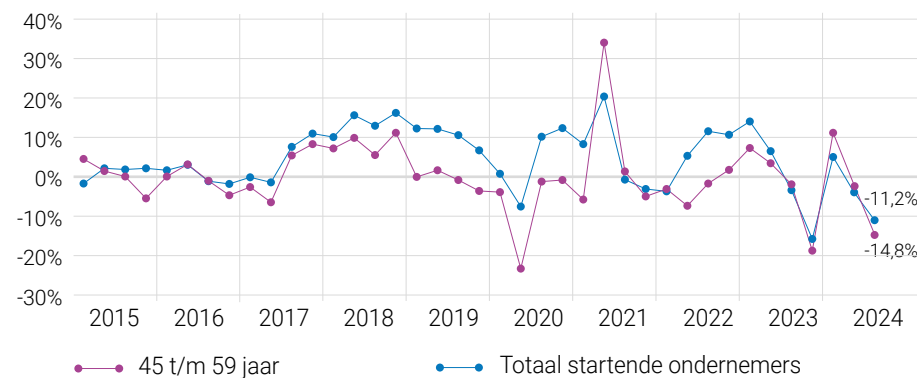
Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar leeftijdsklasse tot en met 29 jaar ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

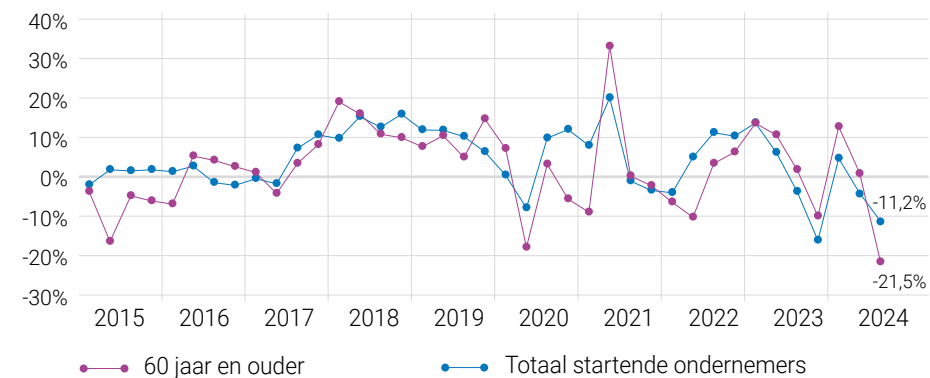
Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar leeftijdsklasse 30 tot en met 44 jaar ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar leeftijdsklasse 45 tot en met 59 jaar ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

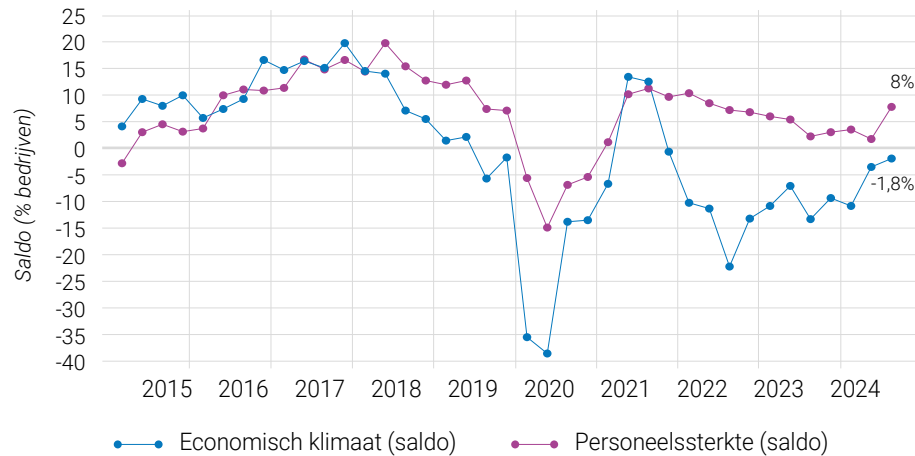
Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar leeftijdsklasse 60 jaar en ouder ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

8. Conjunctuur

Ontwikkeling verwachtingen rond Economisch klimaat en Personeelssterkte

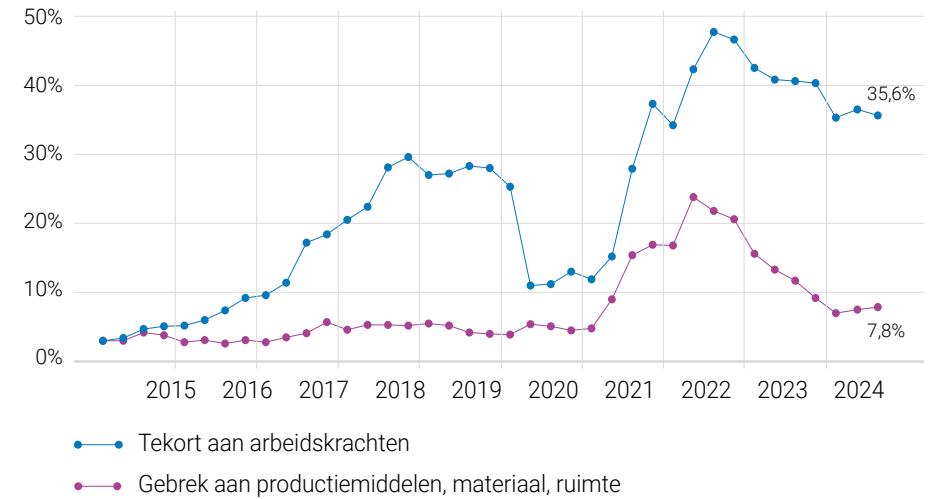

* Weergegeven is het saldo van het aandeel mkb-ondernemers dat verbetering of groei verwacht en het aandeel dat verslechtering en afname verwacht.

* Het laatste kwartaal is een verwachting.

Bron: Conjunctuurenquête Nederland (COEN)

Aandelen van de bedrijven met belemmeringen in de bedrijfsontwikkeling

Bron: Conjunctuurenquête Nederland (COEN)

➔ Het tekort aan personeel blijft voor veel MKB-bedrijven een belangrijk knelpunt.

9. Bijlage

Verantwoording

Bronnen

De meeste gegevens in deze rapportage zijn afkomstig uit het KVK Handelsregister. Daarnaast is gebruikgemaakt van het aantal inwoners zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en van de Conjunctuur Enquête Nederland (COEN), een gezamenlijk onderzoek van het CBS, KVK, Economisch Instituut voor de Bouw (EIB), VNO/NCW en MKB Nederland.

Bedrijvendynamiek

De cijfers uit het Handelsregister hebben betrekking op:

- Zowel hoofd- als nevenvestigingen van ondernemingen. Dit zijn bedrijven met een commerciële activiteit. De meeste verenigingen en stichtingen vallen hier in het algemeen buiten.
- Vestigingen van economisch actieve ondernemingen.
- Hoofdvestiging = hoofdkantoor, hoofdkwartier, hoofdzetel.
- Nevenvestiging = vestiging (filiaal) van onderneming op een andere plaats dan hoofdvestiging.

Het saldo van starters en stoppers geeft niet het volledige beeld van de dynamiek in het Handelsregister. De volgende gebeurtenissen zijn ook van invloed:

- Verandering van activiteit (SBI-code).
- Verhuizing.
- Fusies, splitsingen, overnames, rechtsvorm wijzigingen en ambtshalve wijzigingen.

KVK werkt eraan om in de toekomst ook dit soort verschuivingen beter te gaan duiden. Op dit moment is dat echter nog niet mogelijk.

Methode trendberekening

De trendlijnen geven de procentuele ontwikkeling weer ten opzichte van hetzelfde kwartaal in het voorgaande jaar.

Definities

Stand

Het aantal economisch actieve vestigingen of ondernemers op de eerste dag van het kwartaal.

Starter

Aantal startende hoofd- en nevenvestigingen.

Stopper

Aantal opgeheven hoofd- en nevenvestigingen. De zogenaamde ambtshalve uitschrijvingen tellen niet mee. Dit zijn uitschrijvingen op initiatief van KVK van ondernemingen die lange tijd niet actief zijn geweest. KVK baseert zich hierbij op gegevens van de Belastingdienst.

Faillissement

Aantal uitgesproken faillietverklaringen op hoofdvestigingen. De registratie van een faillissement gebeurt soms met terugwerkende kracht, waardoor deze nog niet is meegenomen in de telling van het kwartaal van het faillissement op moment van publicatie.

Economisch actief

Alle ondernemingen met uitzondering van:

- Vestigingen met als activiteit zakelijk beheer, overig of onbekend.
- Vestigingen waarvan het aantal werkzame personen onbekend is (WP Klasse 999).

Zakelijk beheer

Dit zijn vestigingen die niet actief aan het economisch verkeer meedoen, zoals holdings, sommige beleggingsinstellingen (pensioen-bv's) en handel en beheer van eigen onroerend goed.

Zzp

In het KVK Trendrapport betreft het aantal zzp'ers zowel het aantal hoofd- en nevenvestigingen én het aantal fulltime en parttime zzp'ers.

- Parttime zzp: één werkzame persoon parttime (minder dan vijftien uur per week), nul werkzame personen fulltime, rechtsvorm is eenmanszaak of bv.
- Fulltime zzp: één werkzame persoon fulltime (meer of gelijk aan vijftien uur per week), nul werkzame personen parttime, rechtsvorm is eenmanszaak of bv.

Ondernemer

Een ondernemer is een natuurlijke persoon die een eenmanszaak runt of binnen een onderneming de functie van vennoot, mede-eigenaar of enig aandeelhouder vervult. Niet natuurlijke personen zijn uitgesloten.

Activiteit

De hoofdactiviteit zoals geregistreerd in het Handelsregister. Dit is de belangrijkste activiteit van de onderneming, vastgelegd volgens de Standaard Bedrijven Indeling (SBI-codering 2008). De nevenactiviteit(en) van de onderneming worden niet meegenomen.

Personeelssterkte en economisch klimaat

Deze gegevens zijn afkomstig uit een representatieve enquête onder bedrijven met vijf of meer werkzame personen (COEN). Het gaat om een beoordeling van de ondernemer in relatie tot het eigen bedrijf. De vraag is gesteld of de personeelssterkte is toegenomen, gelijk gebleven of afgenomen en of het economisch klimaat is verbeterd, gelijk gebleven of verslechterd. In de grafiek is het saldo van toename en afname weergegeven.

Verwijzingen

Hierbij een aantal handige links naar websites met meer informatie over de gebruikte bronnen en indelingen of specifieke toepassingen.

KVK Regiodata

Online datatool van KVK met een breed scala aan economische data. www.kvk.nl/regiodata

KVK Bedrijventeller / Company counter

Met de KVK Bedrijventeller check je snel en eenvoudig het aantal bedrijven in jouw branche én gebied.

www.kvk.nl/bedrijventeller

De KVK Bedrijventeller is er ook in het Engels:

<https://www.kvk.nl/en/managing-and-growing/kvk-company-counter/>

KVK Locatiescan

Met de KVK Locatiescan verken je de marktpotentie van jouw (toekomstige) vestigingsplaats.

www.kvk.nl/locatiescan

KVK Trendrapport

Het KVK Trendrapport wordt na afloop van ieder kwartaal uitgebracht (behalve na afloop van het 4^e kwartaal, want dan verschijnt het KVK Jaarrapport Bedrijvendynamiek). Voor eerdere edities zie: <https://www.kvk.nl/cijfers-en-trends/>

KVK Bedrijvendynamiek Jaarrapport

Analyses van de Nederlandse bedrijvigheid en de dynamiek van startende, stoppende en failliete bedrijven. De KVK Bedrijvendynamiek wordt jaarlijks uitgebracht in januari en blikt terug op het voorgaande jaar.

<https://www.kvk.nl/cijfers-en-trends/>

Conjunctuurenquête Nederland (COEN) rapportages

Inzicht in de verwachtingen van mkb-ondernemers over diverse bedrijfseconomische indicatoren.

<https://ondernemersplein.kvk.nl/coen/>

Typeermodule

Hulpmiddel bij het indelen van bedrijfsactiviteiten.

<https://sbi.cbs.nl/CBS.TypeerModule.TypeerServiceWebAPI/content/angular/app/#/>

Trendlijnen ▶

Sectoren ▶

Regio's ▶

Opvallende branches ▶

Rechtsvormen ▶

Ondernemers ▶

Conjunctuur ▶

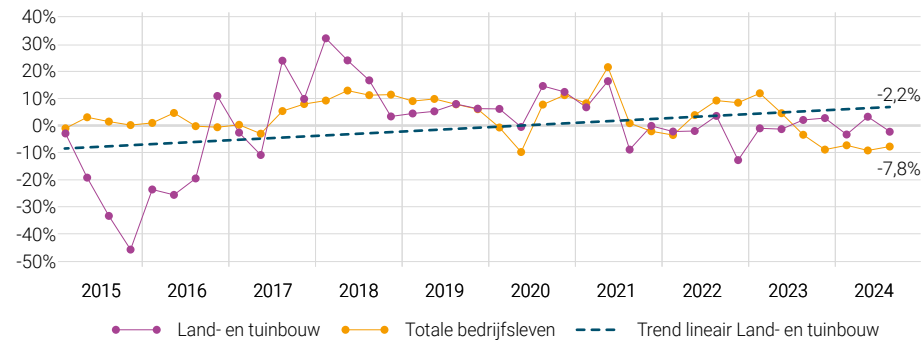
INGEZOOMD SECTOREN

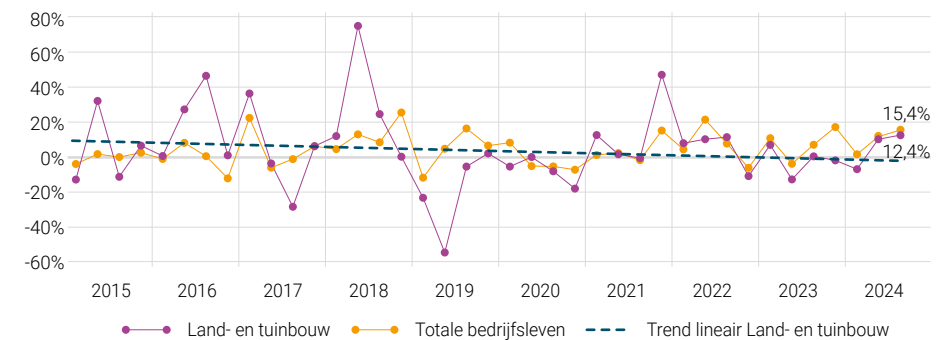
3B. Ingezoomd sectoren

Sector Land- en tuinbouw

Ontwikkeling aantal starters sector Land- en tuinbouw
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers sector Land- en tuinbouw
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

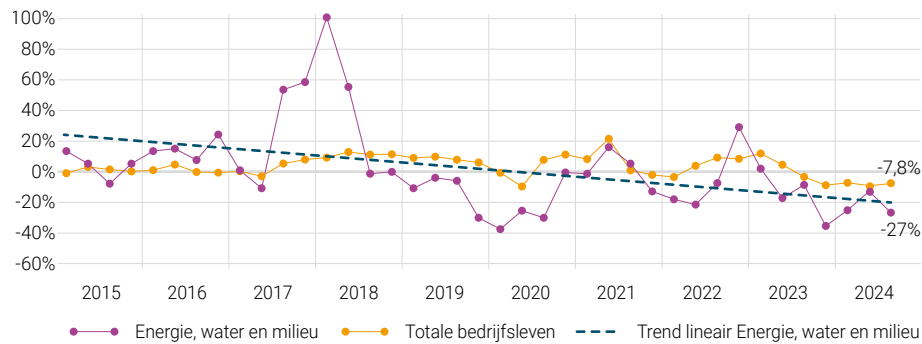
Terug naar starters per sector ▶

Terug naar stoppers per sector ▶

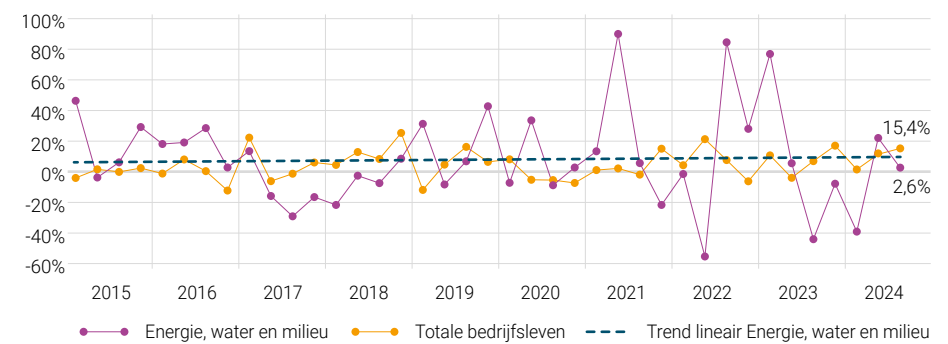

Sector Energie, water en milieu

Ontwikkeling aantal starters sector Energie, water en milieu (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

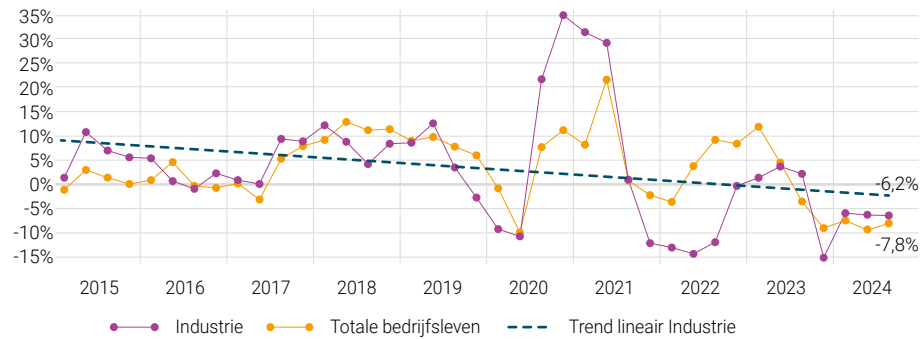
Ontwikkeling aantal stoppers sector Energie, water en milieu (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

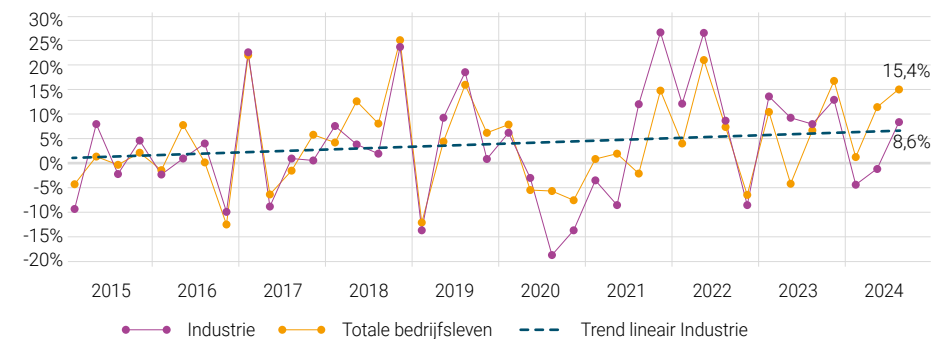

Sector Industrie

Ontwikkeling aantal starters sector Industrie (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

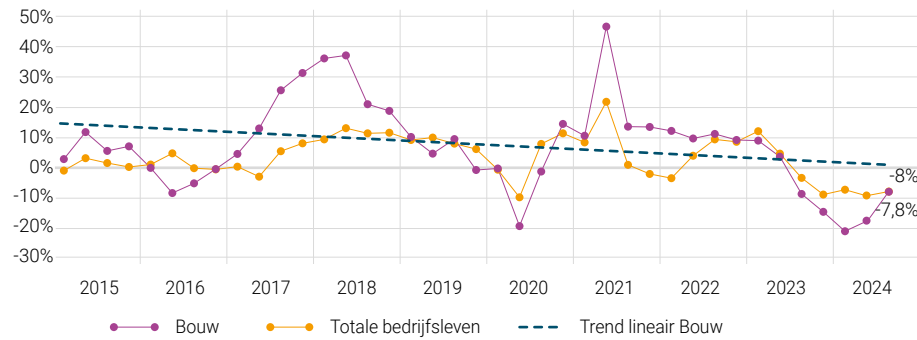
Ontwikkeling aantal stoppers sector Industrie (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

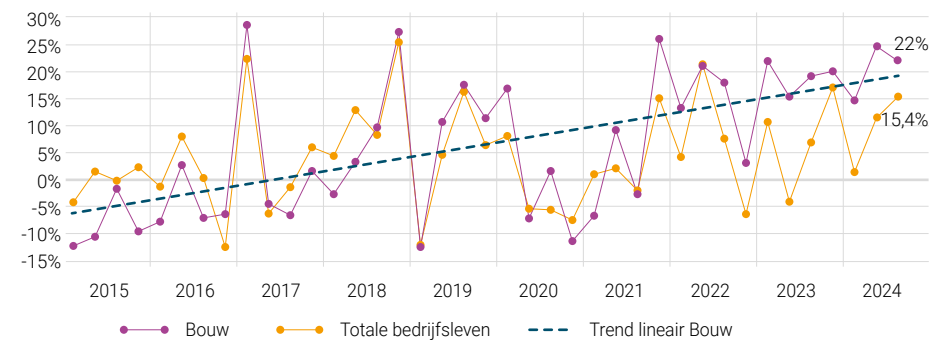
[Trendlijnen](#)[Sectoren](#)[Regio's](#)[Opvallende branches](#)[Rechtsvormen](#)[Ondernemers](#)[Conjunctuur](#)

Sector Bouw

Ontwikkeling aantal starters sector Bouw (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

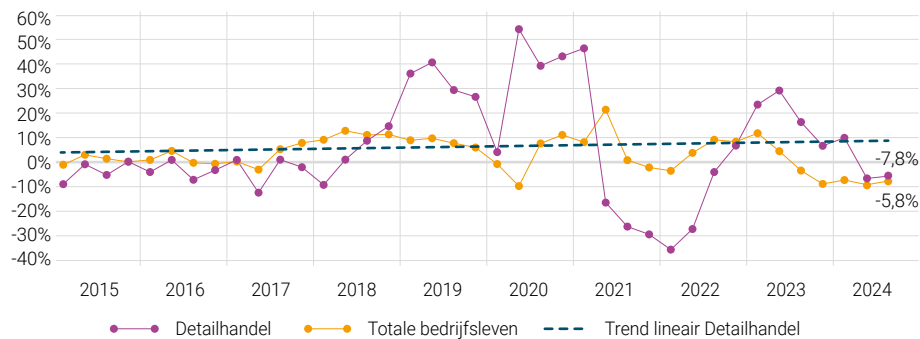
Ontwikkeling aantal stoppers sector Bouw (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

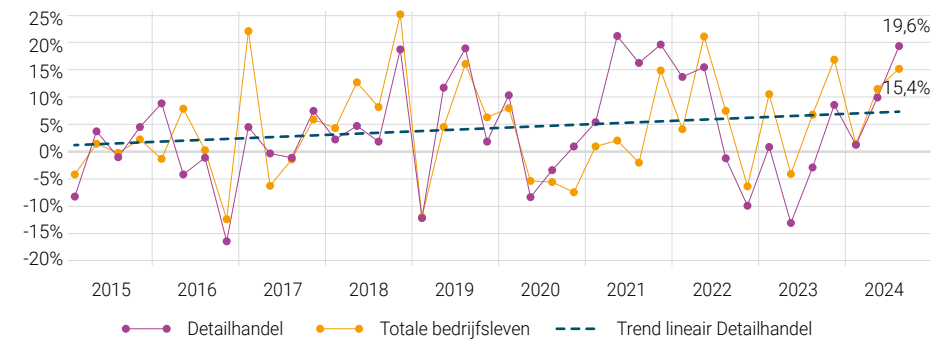

Sector Detailhandel

Ontwikkeling aantal starters sector Detailhandel (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

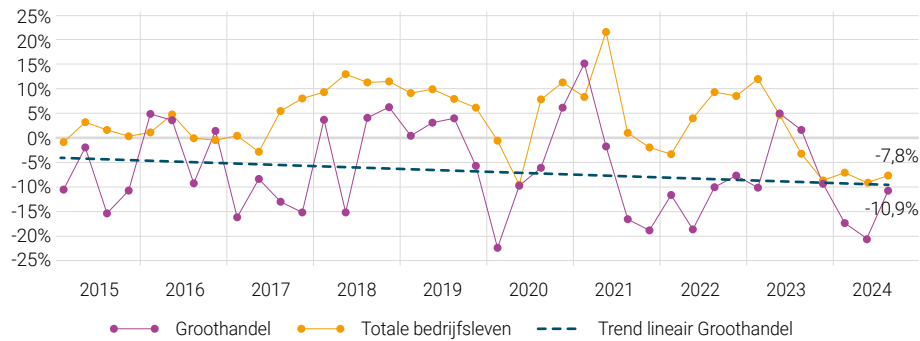
Ontwikkeling aantal stoppers sector Detailhandel (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

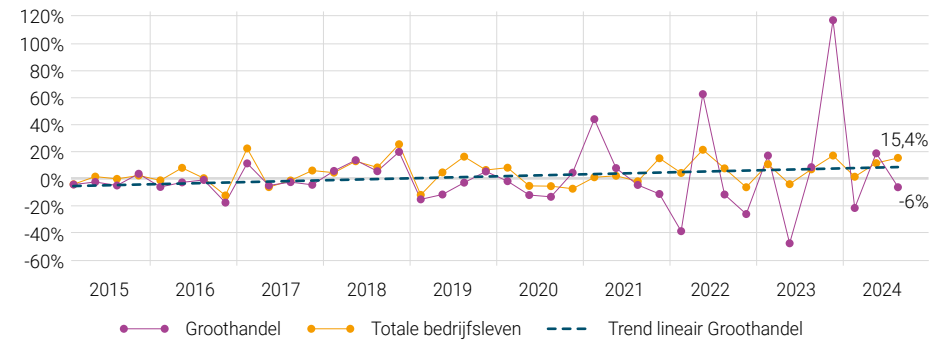

Sector Groothandel

Ontwikkeling aantal starters sector Groothandel (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

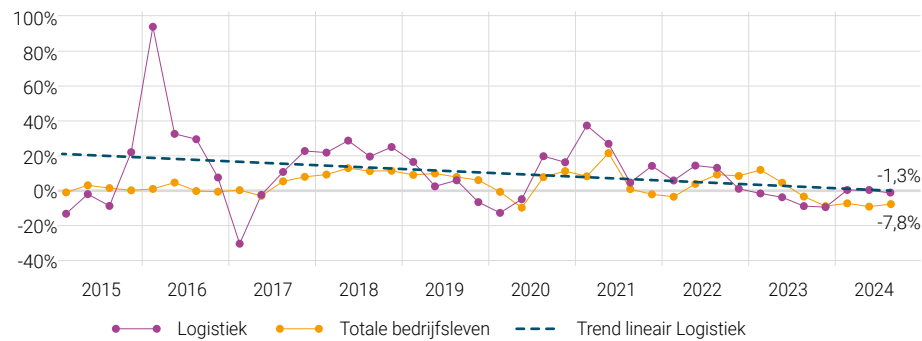
Ontwikkeling aantal stoppers sector Groothandel (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

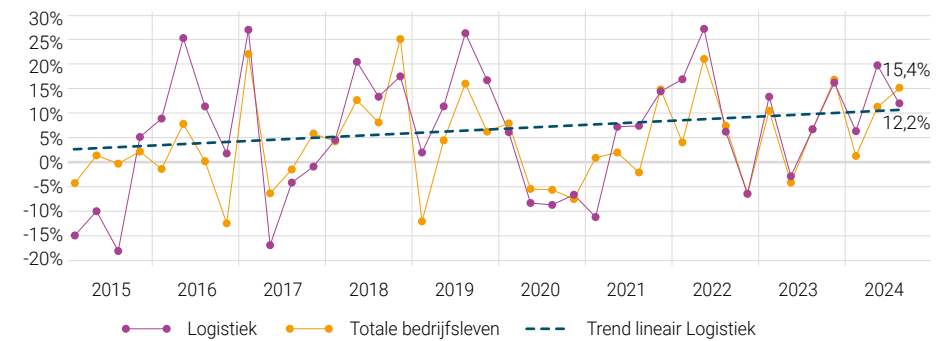

Sector Logistiek

Ontwikkeling aantal starters sector Logistiek (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

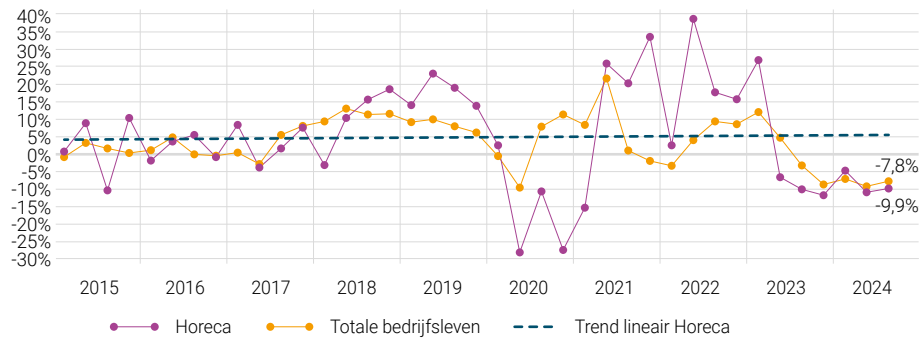
Ontwikkeling aantal stoppers sector Logistiek (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

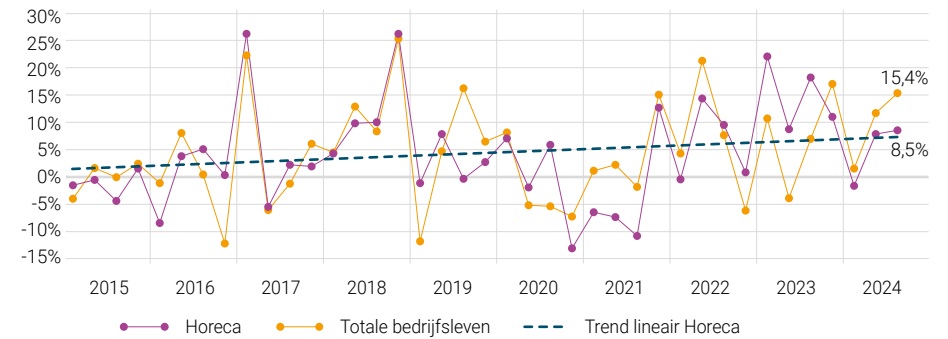

Sector Horeca

Ontwikkeling aantal starters sector Horeca (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

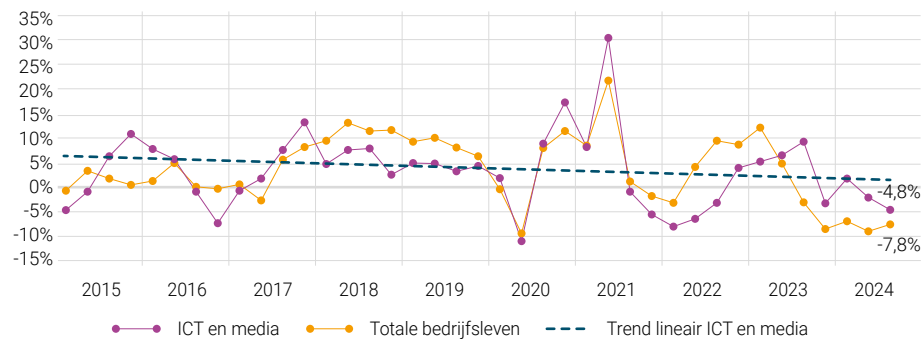
Ontwikkeling aantal stoppers sector Horeca (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

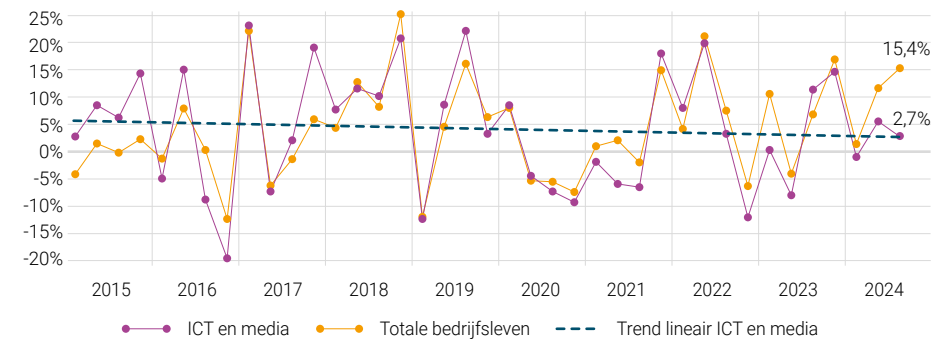

Sector ICT en media

Ontwikkeling aantal starters sector ICT en media
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers sector ICT en media
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

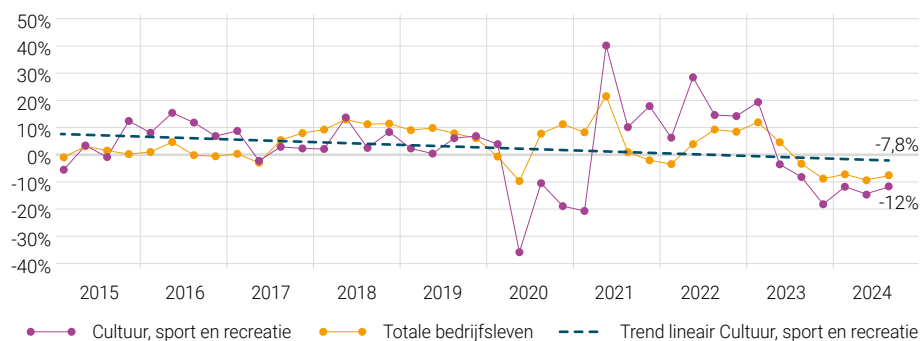
Terug naar starters per sector ▶

Terug naar stoppers per sector ▶

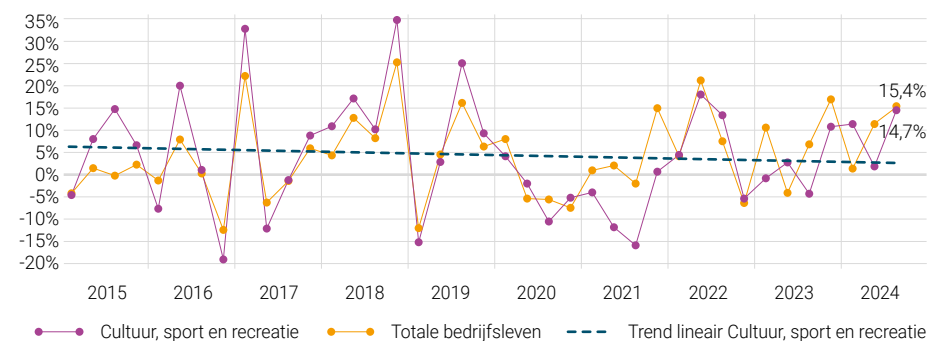

Sector Cultuur, sport en recreatie

Ontwikkeling aantal starters sector Cultuur, sport en recreatie (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

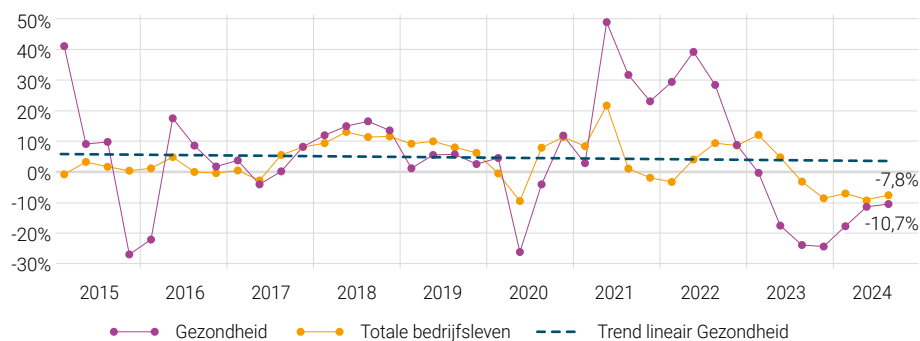
Ontwikkeling aantal stoppers sector Cultuur, sport en recreatie (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

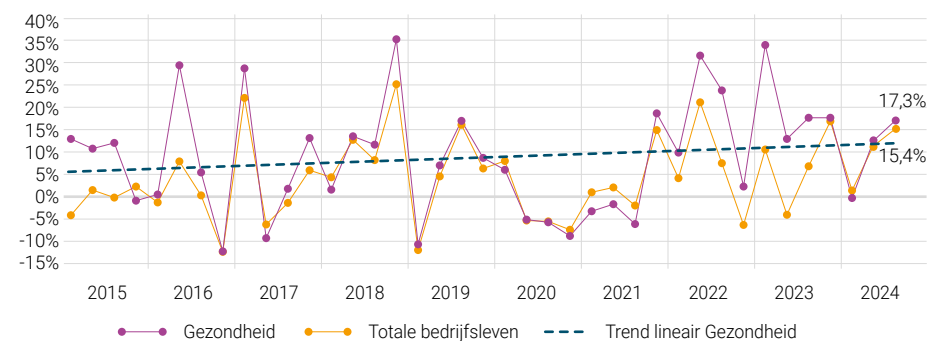

Sector Gezondheid

Ontwikkeling aantal starters sector Gezondheid (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

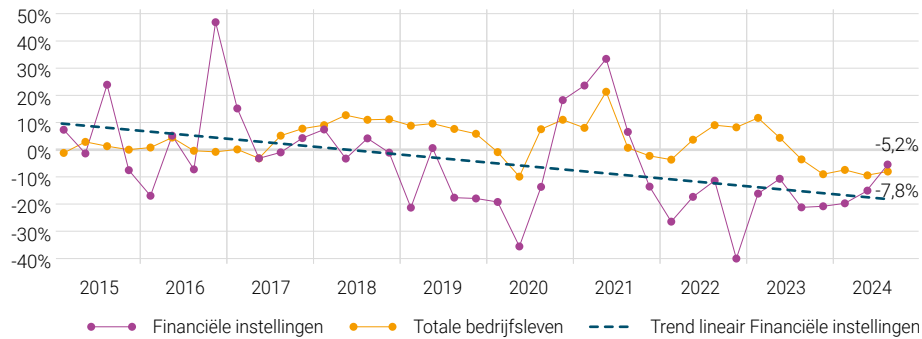
Ontwikkeling aantal stoppers sector Gezondheid (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

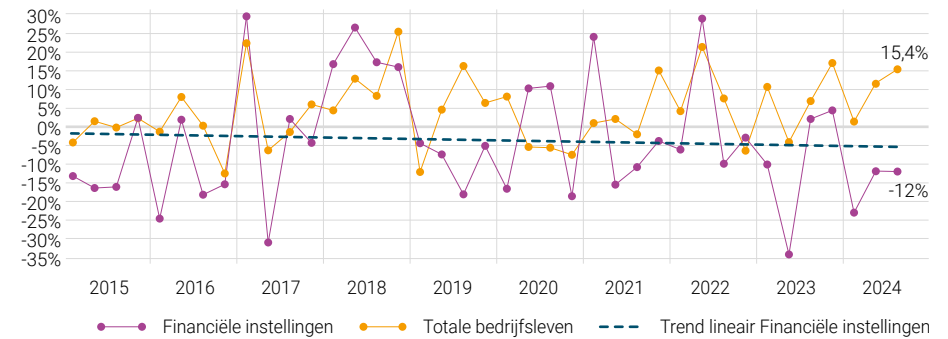

Sector Financiële instellingen

Ontwikkeling aantal starters sector Financiële instellingen
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers sector Financiële instellingen
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

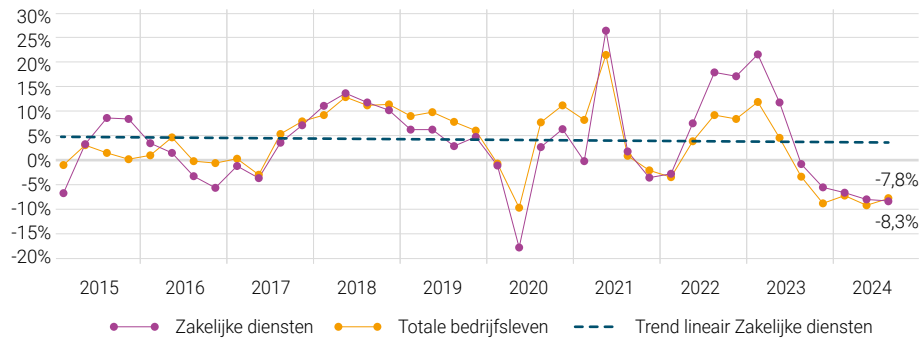
Terug naar starters per sector ▶

Terug naar stoppers per sector ▶

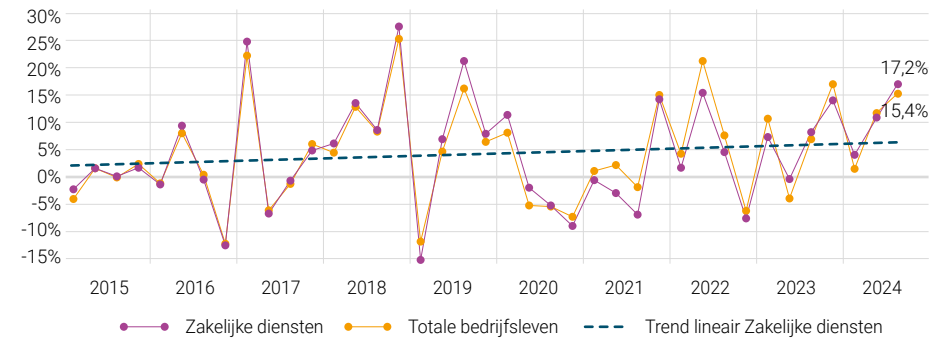

Sector Zakelijke diensten

Ontwikkeling aantal starters sector Zakelijke diensten
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

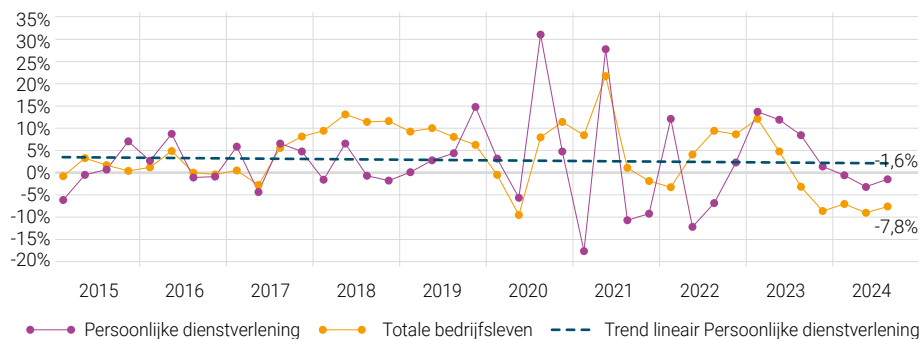
Ontwikkeling aantal stoppers sector Zakelijke diensten
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

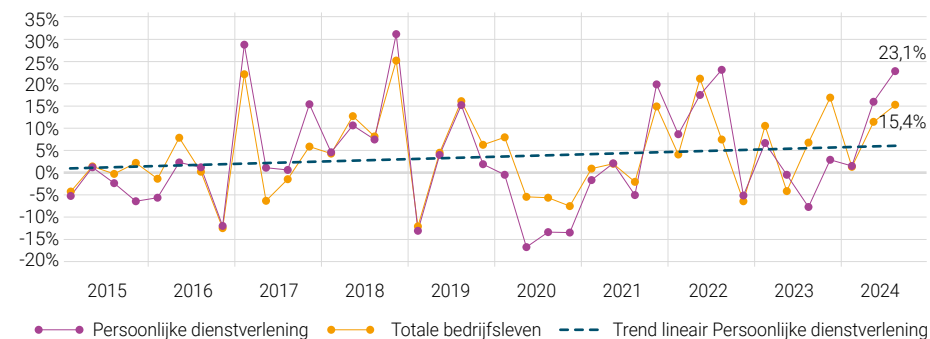

Sector Persoonlijke dienstverlening

Ontwikkeling aantal starters sector Persoonlijke dienstverlening (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

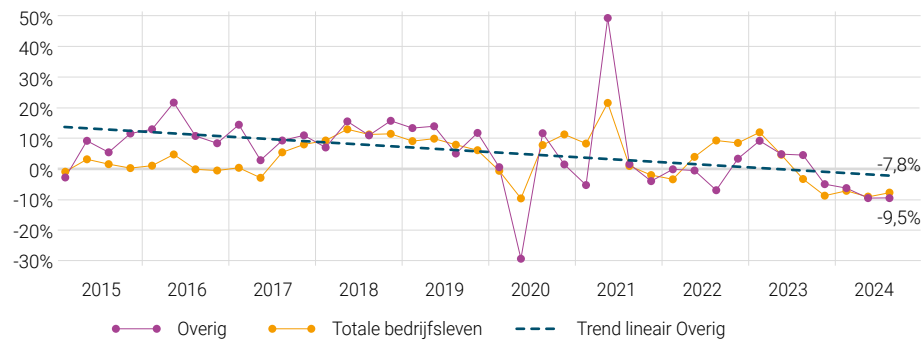
Ontwikkeling aantal stoppers sector Persoonlijke dienstverlening (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

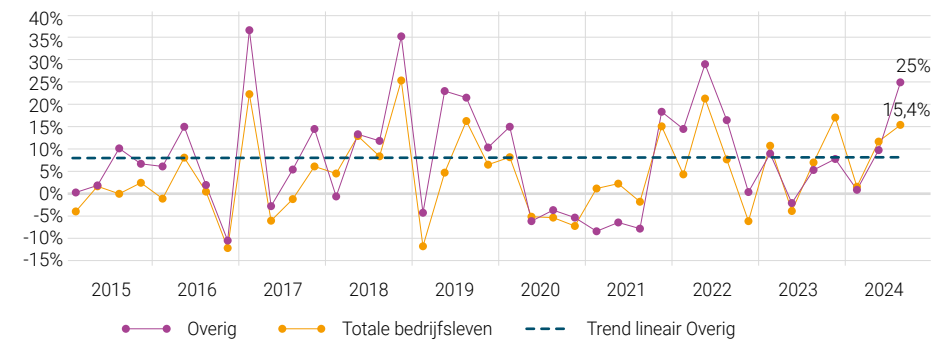

Sector Overig

Ontwikkeling aantal starters sector Overig (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers sector Overig (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

Trendlijnen ▶

Sectoren ▶

Regio's ▶

Opvallende branches ▶

Rechtsvormen ▶

Ondernemers ▶

Conjunctuur ▶

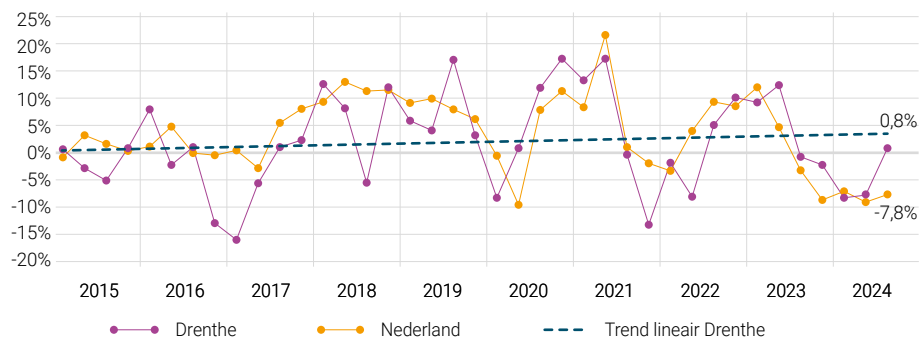
INGEZOOMD REGIO'S

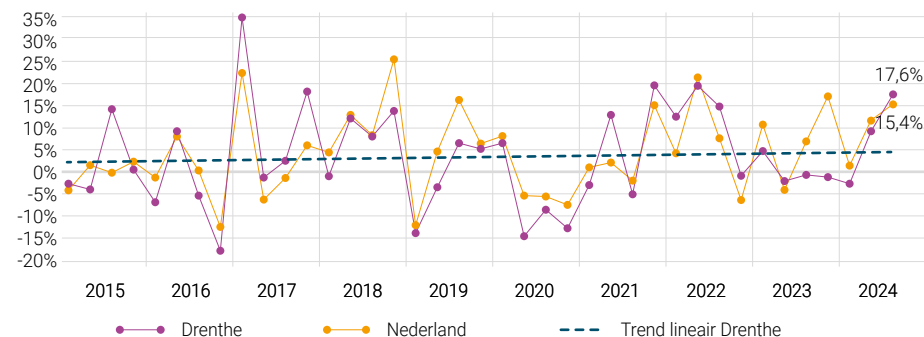
4B. Ingezoomd regio's

Provincie Drenthe

Ontwikkeling aantal starters provincie Drenthe (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

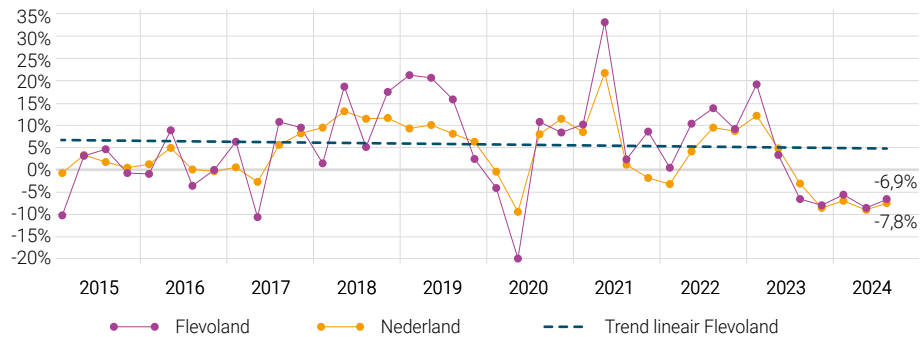
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Drenthe (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

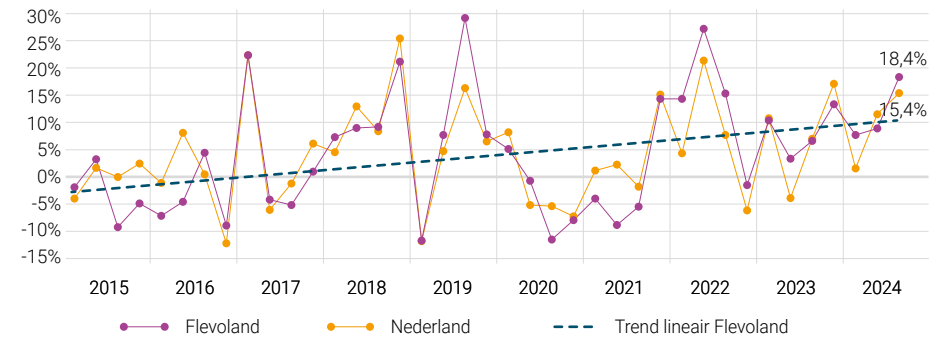

Provincie Flevoland

Ontwikkeling aantal starters provincie Flevoland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

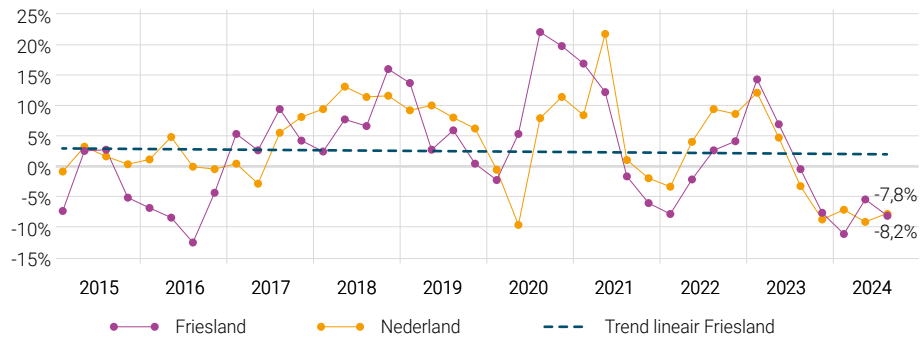
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Flevoland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

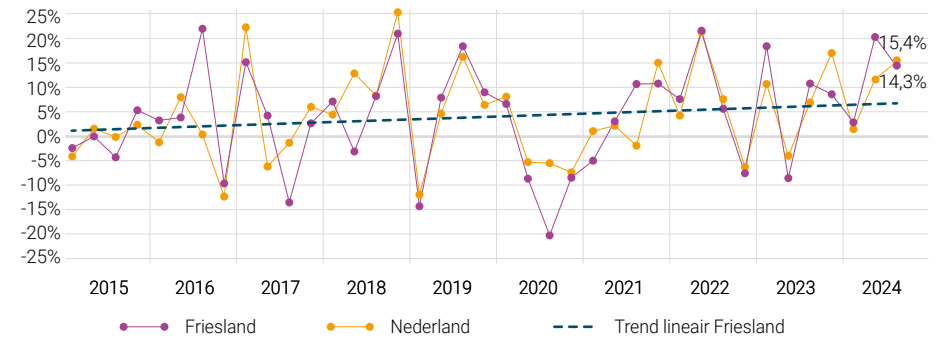

Provincie Friesland

Ontwikkeling aantal starters provincie Friesland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

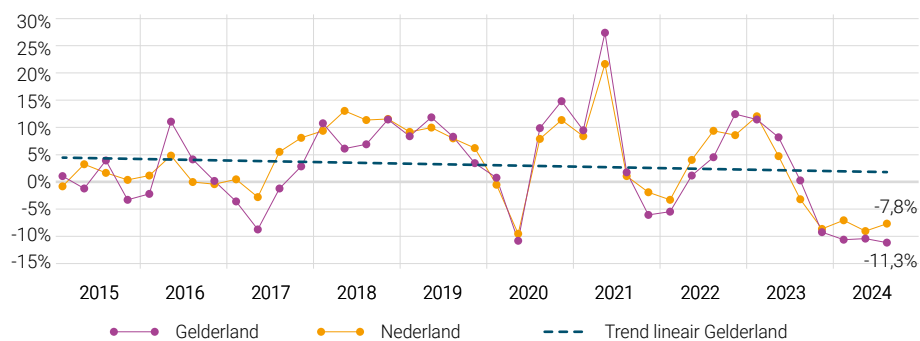
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Friesland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

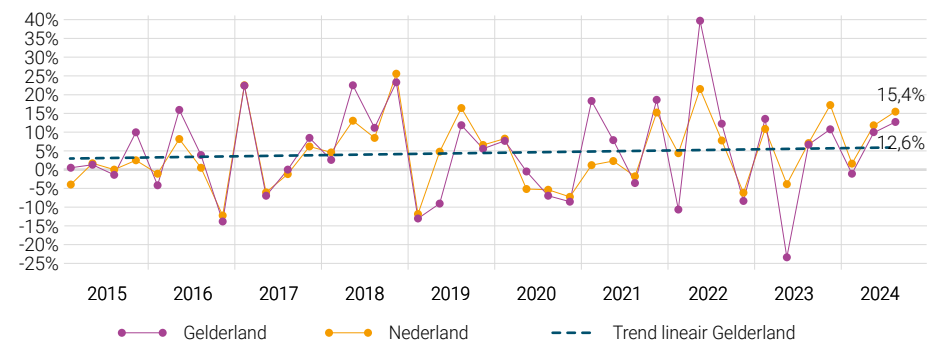

Provincie Gelderland

Ontwikkeling aantal starters provincie Gelderland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

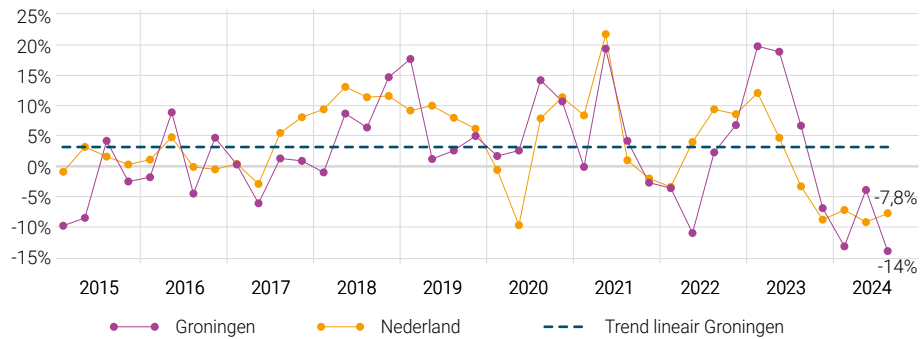
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Gelderland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

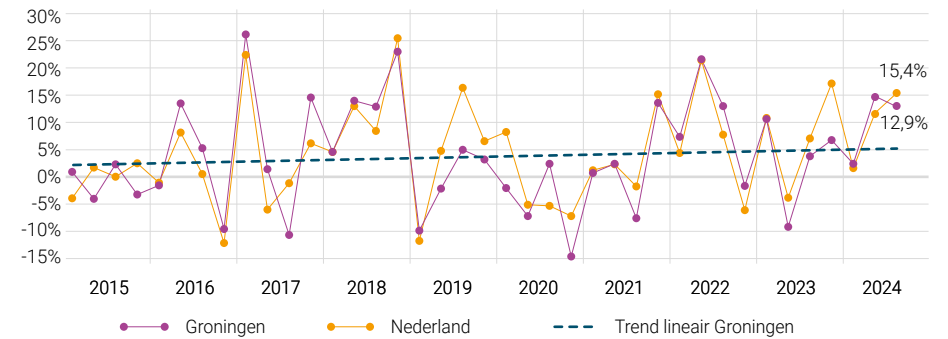

Provincie Groningen

Ontwikkeling aantal starters provincie Groningen (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

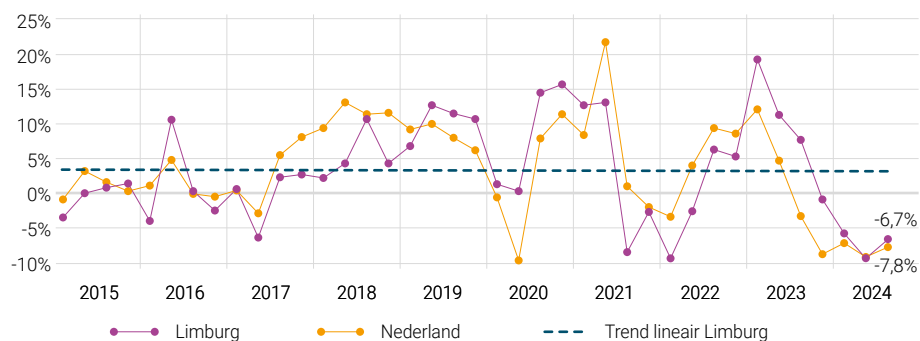
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Groningen (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

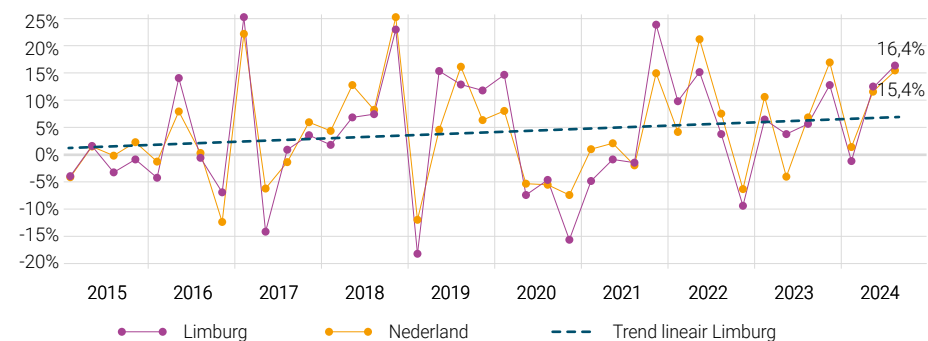

Provincie Limburg

Ontwikkeling aantal starters provincie Limburg (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

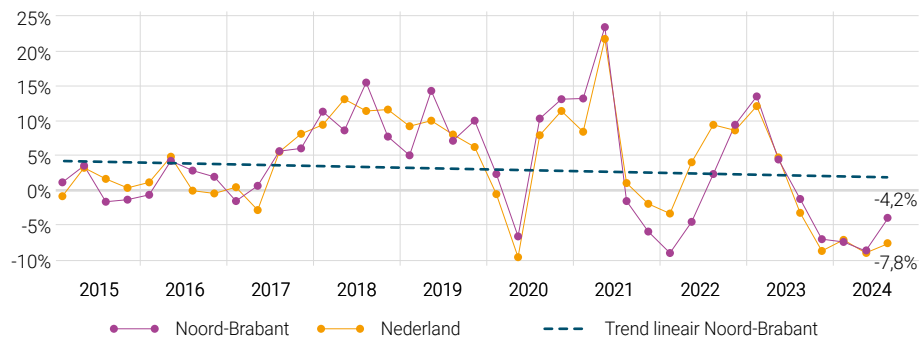
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Limburg (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

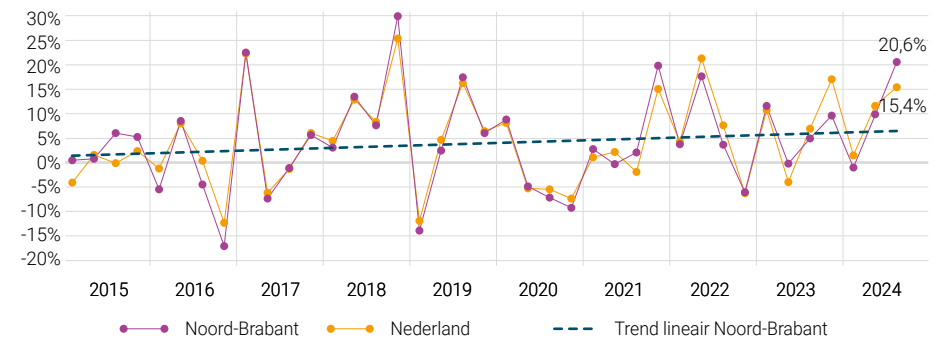

Provincie Noord-Brabant

Ontwikkeling aantal starters provincie Noord-Brabant (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

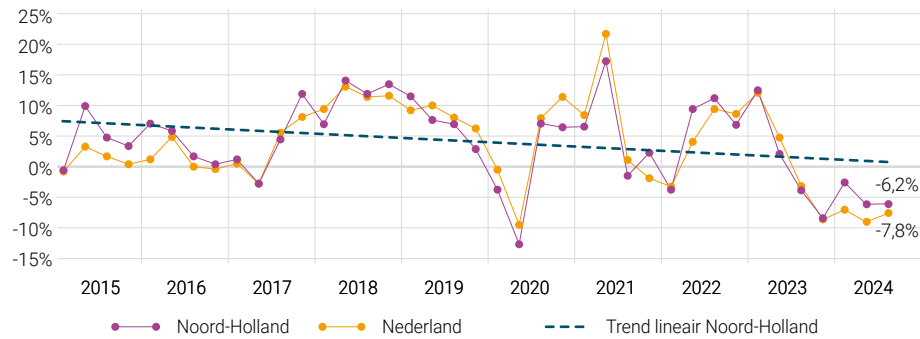
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Noord-Brabant (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

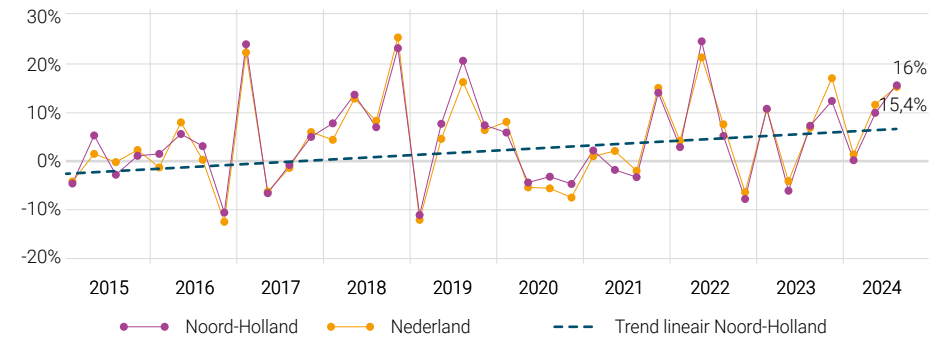

Provincie Noord-Holland

Ontwikkeling aantal starters provincie Noord-Holland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

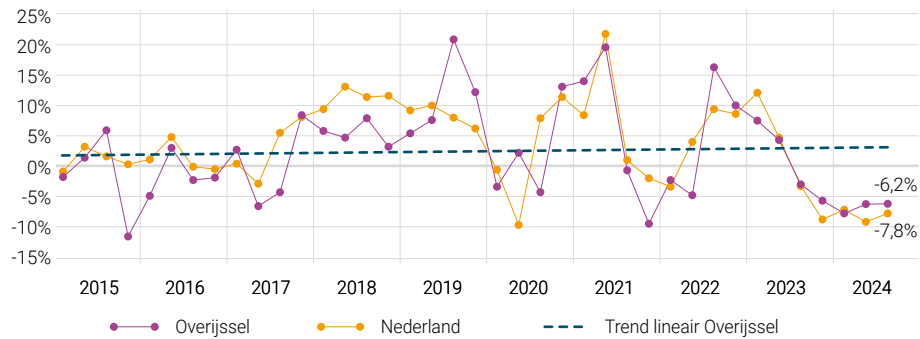
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Noord-Holland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

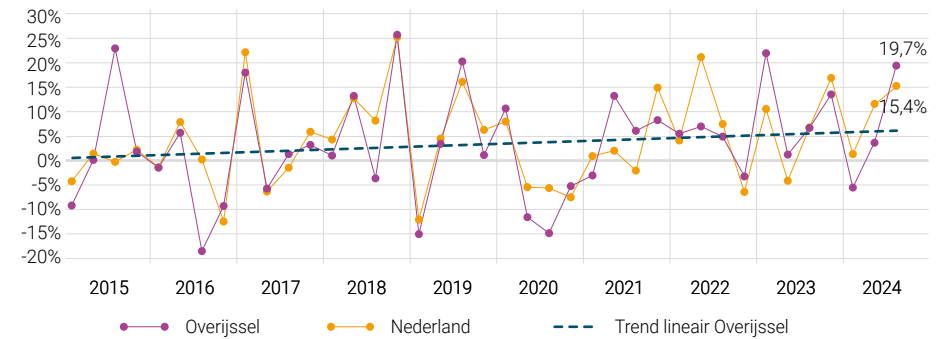

Provincie Overijssel

Ontwikkeling aantal starters provincie Overijssel (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

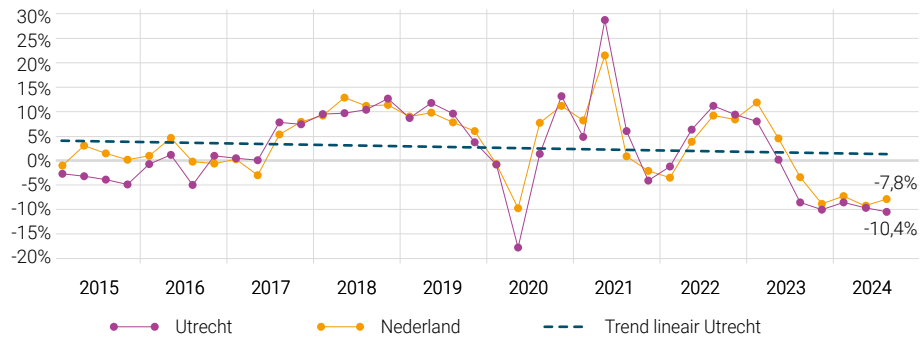
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Overijssel (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

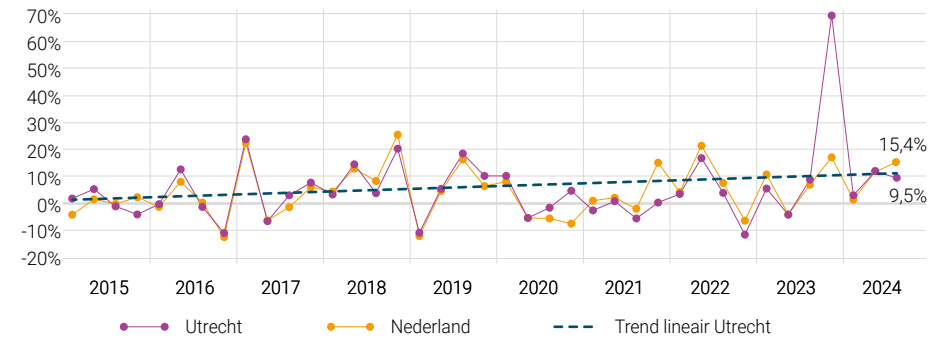
[Trendlijnen](#)[Sectoren](#)[Regio's](#)[Opvallende branches](#)[Rechtsvormen](#)[Ondernemers](#)[Conjunctuur](#)

Provincie Utrecht

Ontwikkeling aantal starters provincie Utrecht (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

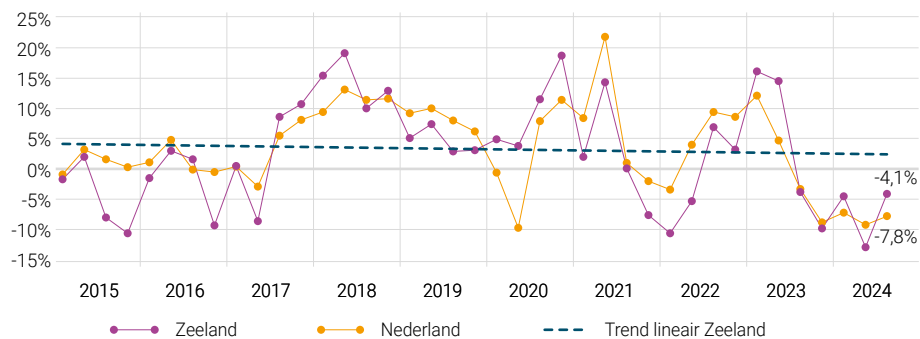
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Utrecht (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

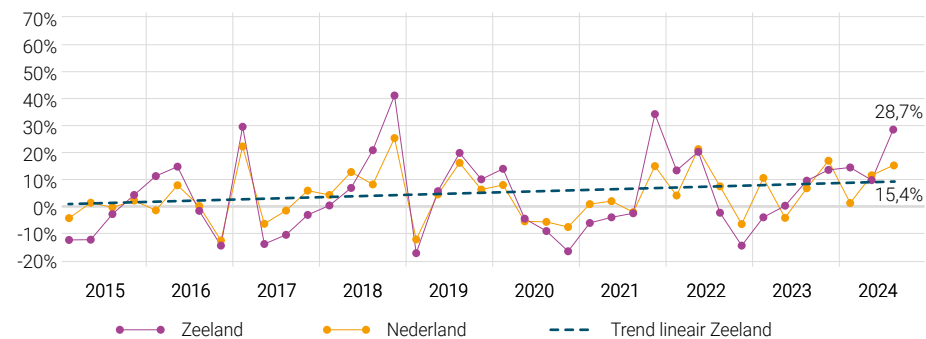

Provincie Zeeland

Ontwikkeling aantal starters provincie Zeeland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

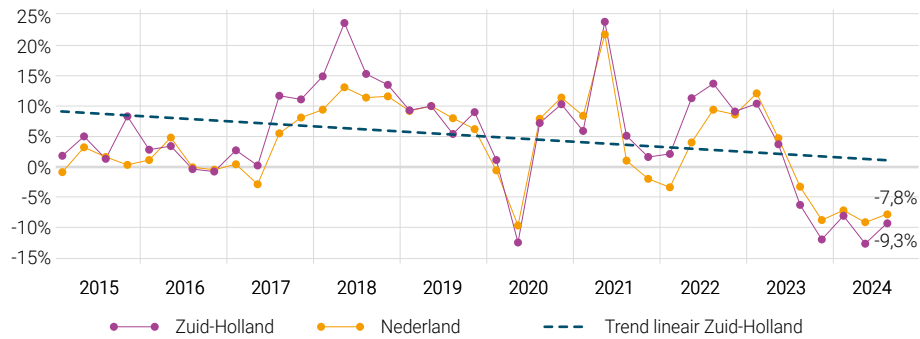
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Zeeland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

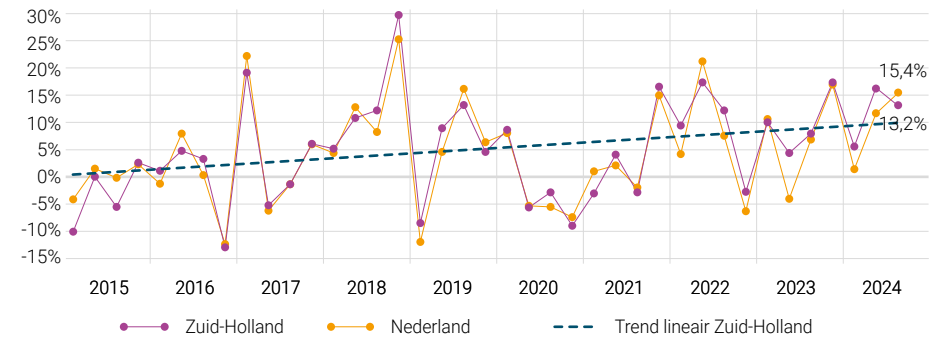

Provincie Zuid-Holland

Ontwikkeling aantal starters provincie Zuid-Holland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers provincie Zuid-Holland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

Kijk op: [KVK.nl/cijfers-en-trends/](https://www.kvk.nl/cijfers-en-trends/)

